

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 11/2020 (190)

Kurier

BEZPŁATNY

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYLÓWKA

www.starostwo.lezajsk.pl

W NUMERZE:

- Powiatowe Obchody Święta Niepodległości
- GOK Gminy Leżajsk realizuje projekt etnograficzny
- „Praskie dzieci” w Leżajsku
- Podróże: Kuala Lumpur cz. 1

W NUMERZE:

Z PRAC RADY I ZARZĄDU

3

POWIAT

4-8

- Powiatowe obchody Święta Niepodległości
- GOK Gminy Leżajsk realizuje projekt etnograficzny
- Film powiatu leżajskiego nagrodzony na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych i Korporacyjnych
- Informacja o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim
- Gmina Kuryłówka przeprowadziła szkolenia w ramach Uniwersytetu Samorządności
- Oferta Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji

OŚWIATA

9-12

- ZSL
- ZST
- SOSW
- PPP

KULTURA

13-19

- Wirtualne Muzeum Ziemi Leżajskiej
- Spotkanie z Folklorem i Biesiadą
- „Praskie dzieci” w Leżajsku
- Patroni ulic, placów i rond w Leżajsku cz. 2
- Powiatowy Regał Książkowy poleca
- Estrada laureatów II Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego pod patronatem Starosty Leżajskiego

SPORT

20-21

- Zawodnicy LKKK ponownie na podium
- Azalia znów sięgnęła po złoto

PODRÓŻE

22-23

- Kuala Lumpur (Malezja) cz. 1

KOMUNIKATY

24-26

BŁOK REKLAMOWY

27-28

Kurier Powiatowy – Wydawca: Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji: ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka. **Redakcja wydania:** Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL), M. Pęczak (SOSW), Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej), Sławomir Kułacz.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: Media Studio Reklamy Drukarnia Rafał Przybylak, Będzin
Przygotowanie do druku: grafika-dtp@o2.pl

Nakład: 3000 egzemplarzy **Numer zamknięto:** 17.11.2020 r.

KOMUNIKAT STAROSTY LEŻAJSKIEGO

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady
Ministrów z 2 listopada 2020 r.

**Starostwo Powiatowe w Leżajsku
od 3 listopada 2020 r. do 4 grudnia 2020 r.
przechodzi w system pracy zdalnej.**

Dla zapewnienia obsługi zadań istotnych dla mieszkańców
pracować będziemy w systemie dyżurów.

Niżej wymienione sprawy **można załatwić w Starostwie po
uprzedniej rejestracji:**

- **Rejestracja pojazdów, odbiór dowodów rejestracyjnych, prawa jazdy** – obowiązuje rejestracja przez Internet kolejka.starostwo.lezajsk.pl. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli Interesant nie ma dostępu do Internetu, rejestracja jest możliwa przez telefon 17 240 45 00. Po przyjeździe do Starostwa w Poczekalni należy w Biletomacie wpisać otrzymany kod, pobrać bilet i oczekiwać na wezwanie.

- **Wypisy z ewidencji gruntów, odbiór map, obsługa geodetów, gospodarka nieruchomościami, scalenia, klasyfikacja gruntów, budownictwo, ochrona środowiska** – należy wejść na stronę starostwo.lezajsk.pl/rejestracja, następnie wybrać odpowiednią komórkę organizacyjną i dokonać rejestracji internetowej.

- **W pozostałych sprawach** – po uprzednim telefonicznym umówieniu się na konkretny termin.

Bez rejestracji/umówienia wizyty interesanci nie będą obsługiwani.

**Panu
Józefowi Kludysowi
wyrazy głębokiego żalu i współczucia**

z powodu śmierci

MAMY I TATY

składa:

Zarząd Powiatu Leżajskiego

**Pani Monice Banaś
wyrazy głębokiego żalu i współczucia**

z powodu śmierci

MAMY

składa

**Zarząd Powiatu Leżajskiego
i pracownicy Starostwa Powiatowego w Leżajsku**

XXX SESJA RADY POWIATU LEŻAJSKIEGO

28 października w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się XXX sesja Rady Powiatu Leżajskiego.

Z uwagi na panującą epidemię, część radnych, zgodnie z art. 15zzx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, brała udział w obradach z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

Po przyjęciu protokołów z XXVIII i XXIX sesji Rady Powiatu zapoznali się z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Leżajskiego za rok szkolny 2019/2020, w tym o wynikach egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz informacją o organizacji szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Leżajski w roku szkolnym 2020/2021.

Następnie radni podjęli uchwały w sprawie:

- ogłoszenia obowiązujących w 2021 roku stawek opłat za usunięcie pojazdów z dróg powiatu leżajskiego oraz ich parkowanie na parkingu strzeżonym,
- zaciągnięcia zobowiązania ponad budżet 2020 r.,
- wydatków budżetu Powiatu, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2020,
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2020 r.

W dalszej części spotkania przedstawiona została informacja z analizy oświadczeń majątkowych, zaś starosta przedstawił sprawozdanie z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

POWIATOWE OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada br. Starostwo Powiatowe w Leżajsku wspólnie z Klasztorem OO. Bernardynów w Leżajsku zorganizowało obchody 102. rocznicy odzyskania niepodległości. Mszę świętą w intencji ojczyzny odprawił Kustosz Klasztoru OO. Bernardynów O. Klaudiusz Baran oraz Ks. Dziekan Marek Cisek. Wspólnym odśpiewaniem hymnu państwowego w ramach ogólnopolskiej akcji „Niepodległa do hymnu” rozpoczęliśmy Narodowe Święto Niepodległości. W ramach obchodów odmówiono także modlitwę w intencji ojczyzny oraz odśpiewano pieśń „Boże coś Polskę”.

W tym dniu Prezydium Rady Powiatu Leżajskiego wraz z radnymi i zarządem złożyli wieniec pod pomnikiem poległych w walkach niepodległościowych. Również przedstawiciele instytucji i urzędów z terenu powiatu poprzez udział w uroczystości oraz złożenie kwiatów oddali hołd wszystkim, którzy walczyli o wolność ojczyzny.

W nabożeństwie uczestniczył poczet sztandarowy Powiatu Leżajskiego oraz Jednostki Strzeleckiej 2035 z Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku. Ponadto młodzież z JS 2035 pełniła w tym dniu wartę w miejscach upamiętniających walki niepodległościowe.

KC

GOK Gminy Leżajsk realizuje projekt etnograficzny

Gminny Ośrodek Kultury Gminy Leżajsk, wspólnie z Beneficjentem Wiodącym
– Radą Miasta Pereczyn na Ukrainie, realizuje projekt

pt. „Poznaj kulturę regionu przygranicznego Polski i Ukrainy”

PL-UA, nr PBU2/0929/18 zgodnie z decyzją Wspólnego Komitetu Monitorującego z 2019.04.17
i umowy o grant nr PLBU.01.01.00-UA-0929/19-00
w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020
w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

W trakcie jego realizacji na terenie gminy Leżajsk jeszcze w tym roku powstaną dwa kluby rzemieślnicze z zakresu malarstwa i rzeźby, zaś w przyszłym zostanie zorganizowana wystawa promująca kulturę lasowiacką oraz odbędzie się Forum Kulturalne z udziałem przedstawicieli strony ukraińskiej. Powstanie także specjalna strona internetowa, na której znajdą się informacje i zdjęcia dotyczące Łemków i Lasowiaków.

Współpraca ekspertów historycznych Polski i Ukrainy umożliwi szerszą promocję kultury lasowiackiej i łemkowskiej, zwiększy

szanse ich promocji oraz wpłynie na rozwój turystyki z uwzględnieniem etnografii Podkarpacia i Zakarpacia.

Projekt stawia sobie za cel nadrzędny zachowanie i promocję dziedzictwa kulturowego wspomnianych kultur, jako warunku wstępnego rozwoju turystyki na pograniczu Polski i Ukrainy, przyczyni się do rozwoju turystyki etnokulturowej na terenach przygranicznych, poprawiając wizerunek, atrakcyjność małych społeczności partnerskich. W perspektywie długoterminowej wpłynie to na rozwój społeczno-gospodarczy obsza-

rów przygranicznych opartych na turystyce, tworzenie nowych miejsc pracy i integrację społeczności przygranicznych z krajowymi, transgranicznymi i międzynarodowymi szlakami turystycznymi.

Termin zakończenia realizacji projektu przewidziany jest na sierpień 2021 roku. Zachęcamy wszystkich do wspólnej etnograficznej wycieczki i współuczestniczenia we wszystkich wydarzeniach realizowanych w ramach projektu.

GOK Gminy Leżajsk

PL-BY-UA
2014-2020

**ETHNOTOUR: discover
culture of the Cross-border
region PL-UA**

**ETHNOTOUR: Poznaj kulturę
regionu przygranicznego
Polski i Ukrainy**

**GŁÓWNY BENEFICJENT:
RADA MIASTA PERECZYN**

BENEFICJENCI:

**GMINNY OŚRODEK KULTURY
GMINY LEŻAJSK**

**Lokalne Muzeum
Etnograficzne w Pereczynie**

Film promocyjny Powiatu Leżajskiego nagrodzony

na Festiwalu Filmów Turystycznych i Korporacyjnych

Film promujący zaplecze gospodarczo-inwestycyjne powiatu leżajskiego zrealizowany w połowie bieżącego roku we współpracy ze Studium Filmowym Fotoacc zdobył I nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych i Korporacyjnych FilmAT.

FilmAT jest polskim członkiem Międzynarodowej Organizacji Festiwalu Filmów Turystycznych – CIFFT (Comité International des Festivals du Film Touristique) z siedzibą w Wiedniu. Celem festiwalu jest prezentacja najnowszych trendów w dziedzinie filmów dokumentalnych, reportaży telewizyjnych, komunikacji turystycznej, filmów korporacyjnych i instytucjonalnych oraz ocena produkcji audiowizualnych w zależności od ich poziomu artystycznego i możliwości wpływania na grupę docelową. Festiwal wspiera rozwój krajowych i zagranicznych produkcji i organizuje odrębny konkurs filmowy dla filmów polskich oraz filmów z całego świata.

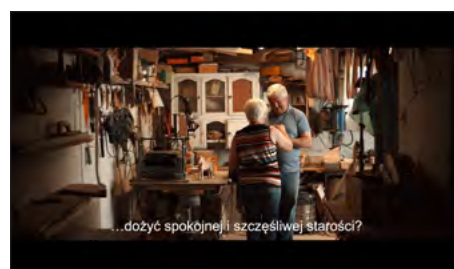
Film prezentujący zaplecze gospodarczo-inwestycyjne zawiera ujęcia z wybranych firm działających na terenie powiatu: Browaru w Leżajsku Grupa Żywiec SA, CIECH Sarzyna, Polenergii Elektrociepłowni Nowa Sarzyna Sp. z o.o., ZPOW Hortino Sp. z o.o., Fabryki Maszyn w Leżajsku, PSS Spółem, H+H Silikaty Leżajsk, Stare Miasto-Park Sp. z o.o., BMF Polska Sp. z o.o. oraz ukazuje tereny atrakcyjne dla przedsiębiorców i in-

westorów znajdujące się na obszarze trzech parków przemysłowych: Parku Przemysłowego Gminy Leżajsk, Parku Przemysłowo-Technologicznego Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, a także kompleksu inwestycyjnego Malne należącego do Gminy Grodzisko Dolne. Ekipa filmowa zawiązała również do szkół prowadzonych przez Powiat Leżajski: Zespołu Szkół Licealnych im. B. Chrobrego, Zespołu Szkół Technicznych im. T. Kościuszki oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

Film Powiatu Leżajskiego został nagrodzony w ramach konkursu narodowego w kategorii „Korporacyjny film informacyjny”. Jury brało pod uwagę m.in. następujące kryteria: kreatywność, styl, przedmiot sprawy i opowiadanie historii.

Panująca epidemia uniemożliwia zorganizowanie uroczystej gali, w związku z czym odbędzie się ona w wersji internetowej.

NN

Informacja

o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim

Starostwo Powiatowe w Leżajsku informuje, iż w celu zminimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 od dnia 2 listopada 2020 r. do odwołania udzielanie porad osobiście zostaje zawieszane we wszystkich punktach na terenie powiatu leżajskiego. Pomoc świadczona jest zdalnie – poprzez telefon lub e-mail.

Aby skorzystać z darmowej porady prawnej lub obywatelskiej należy umówić termin wizyty przez publiczną stronę np.ms.gov.pl lub dzwoniąc od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-15:30 pod numer tel. 882 015 438, gdzie można uzyskać dodatkowe informacje co do dalszego sposobu postępowania.

Gmina Kuryłówka przeprowadziła szkolenia w ramach Uniwersytetu Samorządności

W październiku odbyły się bezpłatne szkolenia w ramach projektu pn. „Przeprowadzenie inicjatyw edukacyjnych dla mieszkańców powiatu leżajskiego” w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”.

W trakcie dziewięciu inicjatyw edukacyjnych (3 bloki tematyczne) udało się przeszkolić 120 mieszkańców powiatu leżajskiego. Szkolenia w zakresie bloku etnograficznego dotyczyły tradycyjnych zwyczajów wsi polskiej, kultury niematerialnej, zdobnictwa przedmiotów i strojów. Skierowane było głównie do pań z Kół Gospodyń Wiejskich. Spotkania niezwykle interesujące, dające możliwość zapoznania się z różnymi technikami zdobnictwa przedmiotów, tworzenia kultury niematerialnej, cieszyły się dużym zainteresowaniem, a zdobyte umiejętności będą zapewne wykorzystywane w życiu codziennym. W ramach bloku ekologicznego zorganizowane zostały spotkania przy współpracy z Powiatowym Zespołem Doradztwa Rolniczego, KRUS, Powiatowym Inspektoratem Weterynaryjnym. Poruszane tematy dotyczyły m.in.: ubezpieczenia społecznego i majątkowego rolników, działalności pozarolniczej, sprzedaży produktów rolniczych, jak również tematyki ASF. W ramach bloku samorządowego zorganizowano szkolenie dla sołtysów, radnych oraz osób związanych z działalnością samorządu z uwzględnieniem elementów prawa samorządu terytorialnego i pokrewnych, ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie.

Realizacja projektu została dofinansowana z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”. Gmina Kuryłówka otrzymała dofinansowanie w wysokości 15 000,00 zł.

Gmina Kuryłówka

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Przedsięwzięcie pn. Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Leżajsk w partnerstwie z Zespołem Szkół w Dębnie realizowane jest w związku z uzyskaniem przez Gminę Leżajsk grantu w wysokości 250 000 zł w ramach projektu „Famijine LOWE” (nr projektu POWR.02.14.00-00-1008/19) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

**Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Leżajsk
działający przy Zespole Szkół w Dębnie**

ZAPRASZA

- rodziców lub opiekunów dzieci realizujących obowiązek szkolny
- osoby dorosłe mające utrudniony dostęp do form edukacji osób dorosłych
- osoby dorosłe mające niski poziom wykształcenia lub wykształcenie wymagające aktualizacji (co najwyżej zasadnicze zawodowe lub wykształcenie średnie i policealne zdobyte w dalszej przeszłości),
- osoby dorosłe związane z rolnictwem,
- osoby dorosłe nieaktywne zawodowo lub bezrobotne,
- osoby dorosłe podlegające formom pomocy społecznej i wsparcia rodziny,
- osoby dorosłe w wieku 45+

DO KORZYSTANIA Z BOGATEJ OFERTY SZKOLENIOWEJ

- kursy/szkolenia administracyjno-księgowe
- kurs/szkolenie dekorator ciast i wyrobów cukierniczych lub florystyka w ogrodnictwie i bukietarstwo
- kurs opiekuna osób starszych i dzieci
- kurs animatora imprez okolicznościowych
- kursy językowe
- szkolenia z pierwszej pomocy
- zajęcia muzyczno-artystyczne
- zajęcia rekreacyjno-ruchowo-zdrowotne
- warsztaty wizażu, dietetyczne
- warsztaty dla rodziców
- wyjazdy szkoleniowe, kulturalne, edukacyjne

Informacje na temat przedsięwzięcia:
www.zsdebno.edu.pl w zakładce LOWE
 tel. 17 242 90 41
 e-mail: rekrutacjalowe.debno@onet.pl

Partnerzy przedsięwzięcia:

GOPS GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W LEŻAJSKU
Koło Gospodyń Wiejskich
w Dębnie

Zespół Szkół Licealnych w Leżajsku

Zgrupowanie polygonowe klas wojskowych i pożarniczych ZSL

W październiku uczniowie klas wojskowych i pożarniczych Zespołu Szkół Licealnych im. B. Chrobrego w Leżajsku uczestniczyli w kilkudniowych zgrupowaniach polygonowych na obiektach Centrum Szkolenia Klas Mundurowych w Nowej Sarzynie.

Podczas obozów szkoleniowych uczniowie doskonalili podstawowe umiejętności przydatne w służbie wojskowej i straży pożarnej, zapoznali się z regulaminami służby wewnętrznej oraz z ceremoniałem wojskowym. Zajęcia miały na celu ukształtowanie odpowiedniej postawy ucznia klasy mundurowej, naukę wytrwałości, samodyscypliny, a także

wpływ na poprawę, zwiększenie wydolności i predyspozycji psychofizycznych.

Młodzież klas wojskowych w czasie 5 dniowego obozu szkoliła się pod okiem żołnierzy 16. Batalionu Saperów w Nisku, którzy realizowali zajęcia z: musztry, regulaminów, taktyki, strzelania, pracy na broni, topogra-

fii, rzutu granatem, obrony przed bronią masowego rażenia.

Uczniowie klas pożarniczych odbyli 3 dniowe szkolenie z zakresu: musztry, taktyki działań gaśniczych, technik rozwijania węży strażackich, działań ratowniczych na miejscu wypadku.

Adrian Rauza

Brązowy Krzyż Strzelecki dla nauczycieli ZSL

Z okazji Święta Niepodległości Komendant Główny Związku Strzeleckiego „Strzelec” Józefa Piłsudskiego, wyróżnił Brązowym Krzyżem Strzeleckim Dyrektora Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku Zbigniewa Trębacz, Zastępcę Dowódcy Jednostki Strzeleckiej 2035 Leżajsk Adriana Rauzę oraz Zastępcę Dowódcy Jednostki Strzeleckiej 2035 Leżajsk Rafała Tuleję.

Krzyż Strzelecki otrzymują osoby, które w sposób szczególnie swoją postawą i zaangażowaniem przyczyniają się do rozwoju Ruchu Strzeleckiego. Odznaczenie w imieniu Komendanta wręczył Inspektor Związku Strzeleckiego Waldemar Tłuczek Dowódca Jednostki Strzeleckiej 2035 Leżajsk.

ZSL

Uczniowie Zespołu Szkół Licealnych w akcji MEN „Szkoła do hymnu”

11 listopada to szczególna data dla każdego Polaka. Tego dnia w sposób wyjątkowy pamiętamy i czcimy bohaterstwo, waleczność oraz męstwo naszych przodków, dzięki którym Polska po 123 latach niewoli wróciła na mapę Europy.

Uczniowie Zespołu Szkół Licealnych im. B. Chrobrego w Leżajsku także pamiętają o tej ważnej dacie w historii Polski.

Dokładnie dwa lata temu, 9 listopada 2018 r. o godzinie 11:11, nasza szkoła przyłączyła się do akcji „Rekord dla Niepodległej” i wszyscy uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy administracji zaśpiewali wspólnie cztery zwrotki hymnu państwowego. Również rok później „Chrobry” nie zawiódł i cała społeczność szkolna odśpiewała Mazurka Dąbrowskiego.

W tym roku wszystko jest inaczej, większość uczniów uczy się zdalnie, nie możemy się gromadzić, a jednak tradycji stało się zadość. Podczas lekcji w przeddzień Święta Niepodległości 10 listopada o symbolicznej godzinie 11:11 uczniowie i nauczyciele naszej szkoły zdalnie, w odpowiedniej postawie odśpiewali hymn i uczcili bohaterstwo naszych przodków.

Agnieszka Kolano

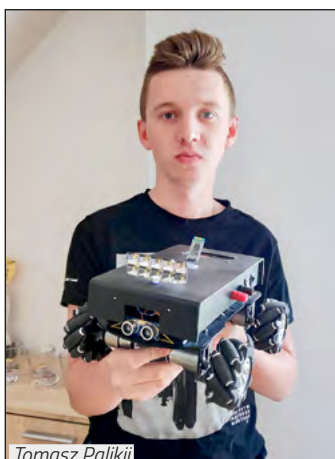
Zespół Szkół Technicznych w Leżajsku

Młodzi zdolni z Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku

wyróżnieni w programach stypendialnych

Stypendia Stowarzyszenia Przyjaciół Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku

Działające przy szkole Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku utworzyło program stypendialny, którego celem jest pomoc zdolnej i działającej na rzecz szkoły młodzieży. W tym roku stypendium otrzymało 34 uczniów technikum i branżowej szkoły I stopnia. Wyróżnieni uczniowie osiągają wysokie wyniki w nauce, reprezentują szkołę podczas konkursów, olimpiad przedmiotowych, zawodów sportowych oraz wykazują się dodatkową aktywnością i działalnością społeczną. Ze względu na reżim sanitarny, nie odbyła się oficjalna uroczystość wręczenia stypendium. 15 października, podczas krótkiego spotkania w auli szkolnej, młodzież odebrała symboliczne czek i listy gratulacyjne dla rodziców.

Tomasz Palikij

Michał Rydzik

Kacper Gorzkiewicz

Paweł Gałusza

Program wspierania młodzieży uzdolnionej „Nie zagubić talentu”

Kacper Gorzkiewicz, Paweł Gałusza, Michał Rydzik, Szymon Śmiełek, Jakub Maruszak oraz Tomasz Palikij to uczniowie ZST, którzy otrzymali nagrodę pieniężną w ramach programu stypendialnego „Nie zagubić talentu”. Stypendyści programu to najzdolniejsza młodzież w województwie, w zdecydowanej większości to laureaci ogólnopolskich olimpiad i konkursów. Wyróżnieni uczniowie

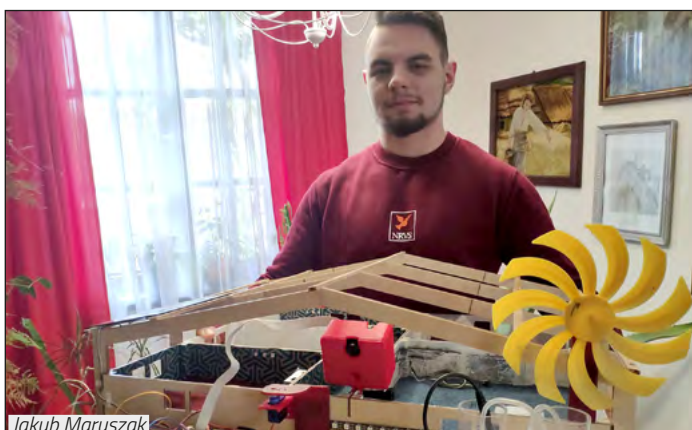
z naszej szkoły w ubiegłym roku szkolnym zostali laureatami m.in. zawodów III (finałowego) stopnia Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości oraz konkursu „Od pomysłu do przemysłu”.

Program wspierania młodzieży uzdolnionej „Nie zagubić talentu” jest realizowany przez Urząd Marszałkowski w Rzeszowie.

ZST

Szymon Śmiełek

Jakub Maruszak

Szkolny Pakiet Multimedialny od MEN trafił do naszej szkoły

25 tabletów wraz z etui, klawiaturą, rysikiem i usługą mobilnego dostępu do sieci Internetu, świadczoną do końca roku szkolnego 2020/2021 otrzymał ZST od Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach programu OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna).

Szkolne Pakiety Multimedialne to jedno z działań ministerstwa mających na celu wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół, szczególnie tych, które pracują zdalnie lub w systemie mieszanym.

ZST

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku

Dni Erasmusa

w SOSW im. św. Jana Pawła II w Leżajsku

Była to doskonała okazja do przekonania się, jak za pomocą środków finansowych pochodzących z programu można kreować szereg inicjatyw kształtujących nowe umiejętności edukacyjne, rozwojowe, zarówno w społeczności lokalnej, zawodowej, ale także – międzynarodowej. W tych dniach na terenie całego świata organizowane były spotkania, wystawy, debaty oraz mityngi sportowe, w trakcie których można było wiele dowiedzieć się o efektach projektów Erasmusa. Nasza szkoła realizowała już trzy europejskie projekty, dlatego też z przyjemnością zaangażowaliśmy się w tę inicjatywę.

W trakcie Dni Erasmusa na terenie naszej placówki zostały zorganizowane dni tematyczne poszczególnych państw biorących udział w projekcie. Odbyły się konkursy plastyczne, zajęcia kulinarne, muzyczne, prezentacje i pokazy osiągnięć projektu. Głównym wydarzeniem w ośrodku był #BiegErasmusa. Chętni nauczyciele i uczniowie naszej szkoły wzięli udział w sztafe-

cie. Pełni entuzjazmu zawodnicy w koszulkach z oznaczeniami startowymi uczestniczyli w godzinny bieg pokonując dystans ponad 10 kilometrów. Sztafecie towarzyszył doping kibiców – uczniów, rodziców, nauczycieli oraz muzyka z różnych stron świata. Otrzymaany wynik został podany przez koordynatora projektu do klasyfikacji ogólnopolskiej. Po zakończonej sztafecie był czas na ciepłą herbatę oraz opowiadanie wrażeń związanych z tym wydarzeniem.

Monika Pęcak

OFERTA PORADNI

(CZ.2)

PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W LEŻAJSKU

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku jest jedną z najlepiej wyposażonych placówek tego typu w województwie podkarpackim. Świadczy bezpłatne specjalistyczne usługi dla lokalnej społeczności. Warto zapoznać się z jej ofertą.

W drugiej części (pierwsza ukazała się w numerze październikowym „Kuriera Powiatowego”) zaprezentowano dwie metody pracy wykorzystywane przez kadrę poradni w diagnozie oraz terapii dzieci i młodzieży. Przedstawione również zostały narzędzia diagnostyczne, którymi dysponują i posługują się specjaliści pracujący w poradni. Zmieniająca się rzeczywistość stawia przed nią nowe wyzwania, którym ma szansę z powodzeniem sprostać.

EEG Biofeedback

Jest to skuteczna i bezpieczna metoda terapeutyczna usprawniająca funkcjonowanie mózgu. Treningi mają atrakcyjną formę gier komputerowych, w które dziecko z zaburzeniami funkcjonowania gra tylko i wyłącznie za pomocą własnych myśli. Ćwiczenia dostosowane są do wieku i możliwości pacjenta, mają charakter pozasłowny, co jest szczególnie ważne u dzieci z zaburzoną mową, przy niepełnosprawności intelektualnej lub u dzieci z autyzmem.

Biofeedback wykorzystuje plastyczność mózgu. Pod wpływem ćwiczeń tworzą się nowe połączenia (synapsy) i komórki nerwowe. Proces ten trwa całe życie, ale młodszy mózg uczy się szybciej, dlatego terapia jest szczególnie ważna dla uczniów.

Od prowadzącego trening wymaga się specjalistycznego przeszkolenia, a sam trening jest prowadzony przy użyciu sprzętu komputerowego z bardzo czułą głowicą zakończoną

elektrodami mierzącymi fale mózgowe (alfa, beta1, beta2, delta, theta i SMR).

Prawidłowo przeprowadzona terapia nie ma skutków ubocznych.

Zalecana jest dla osób w każdym wieku z różnymi zaburzeniami: pamięci i uwagi, autyzm, zespół Aspergera, dysleksja, dysgrafia, zaburzenia snu, lęki, fobie, opóźniony rozwój mowy, ADHD i ADD.

Celem sesji treningowych jest:

- poprawienie pamięci i koncentracji uwagi,
- usprawnienie motoryki,
- wyciszenie,
- zmniejszenie napięcia emocjonalnego,
- opanowanie lęku, stresu,
- poprawa funkcji poznawczych, intelektualnych, emocjonalnych,

- wzrost motywacji do działania i uczenia się.

Leżajska poradnia dysponuje tym sprzętem od 2007 r. Dwa zestawy do terapii metodą EEG Biofeedback zostały w 2018 r. zmodernizowane, a trzeci zakupiono w 2019 r.

QEEG

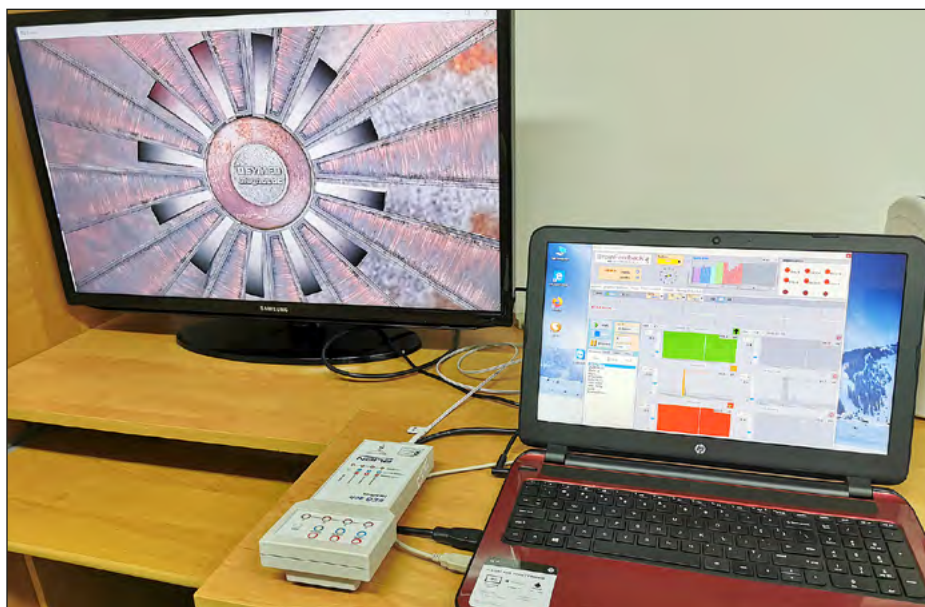
QEEG jest badaniem diagnostycznym, jeszcze niestosowanym powszechnie, lecz wykazującym duży poziom skuteczności. Narzędzie to dostarcza wiarygodnych markerów dysfunkcji mózgu. W wielu badaniach naukowych jest miarą skuteczności danej terapii w oparciu o zasadę test-retest.

QEEG to bezpieczna i nieinwazyjna metoda, w której zapisy z czujników EEG są analizowane ilościowo przez specjalistyczne programy, a uzyskane wyniki są porównywane z bazą normatywną zawierającą zapisy zdrowych osób z danej grupy wiekowej. Metoda ta jest skuteczna przy diagnozie ADHD. Przy tym zaburzeniu najczęściej obserwujemy w zapisie EEG nadmiar fal wolnych theta i niskie potencjały fal szybkich beta (18-20 Hz) w obszarze płatów czołowych i centralnych, które są odpowiedzialne za funkcje uwagi.

Wyniki badań QEEG pozwalają z prawie 90% pewnością różnicować zapis osoby dobrze funkcjonującej od osoby z zaburzeniami charakterystycznymi dla ADHD.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku dysponuje tym zestawem od kwietnia 2019 r. a diagnozę i treningi prowadzi troje terapeutów. Zakup zestawu wraz z przeszkoleniem pracowników kosztował 62 tys. złotych.

Wojciech Kostek

Spotkanie z Folklorem i Biesiadą

Tegoroczne Spotkanie z Folklorem i Biesiadą organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłówce we współpracy z Powiatem Leżajskim pierwotnie miało się odbyć 21 czerwca br. w Wiejskim Domu Kultury w Brzyjskiej Woli. Jednak czas pandemii zmusił organizatorów do przełożenia wydarzenia na jesień.

Gala finałowa została zaplanowana 5 listopada w strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej im. Józefa Szczęsnego w Kuryłówce. Ponieważ cały czas istnieje duże ryzyko zachorowań, początkiem października podjęto decyzję, iż warsztaty kulinarne i rękodzielnicze odbędą się w siedzibach poszczególnych Kół Gospodyń Wiejskich tak, aby ograniczyć przemieszczanie się ich uczestników.

Na galę finałową zaproszeni zostali tylko przedstawiciele poszczególnych KGW, aby zminimalizować ryzyko, ale jedno-

cznie docenić i podziękować paniom za aktywny udział i wręczyć symboliczne czekiki, a dokonali tego Wójt Gminy Kuryłówka Agnieszka Wyszynska oraz dyrektor GOK Leszek Połec.

Na spotkaniu podsumowującym wszyscy uczestnicy zgodnie stwierdzili, że tęsknią za normalnością i wyrazili nadzieję, że przyszłoroczny „folklor” odbędzie się już w tradycyjnej formule.

Organizatorzy dziękują Powiatowi Leżajskiemu za wieloletnią współpracę i kolejny raz wsparcie finansowe przedsięwzięcia.

goklp

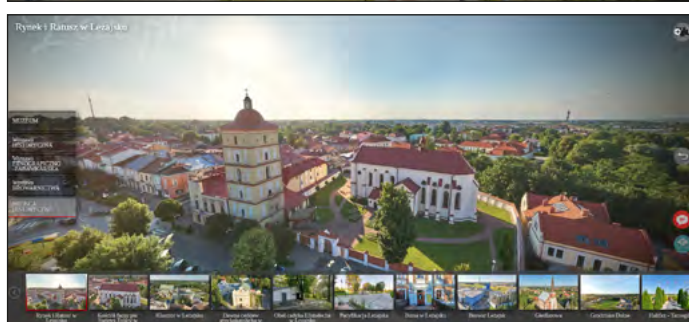
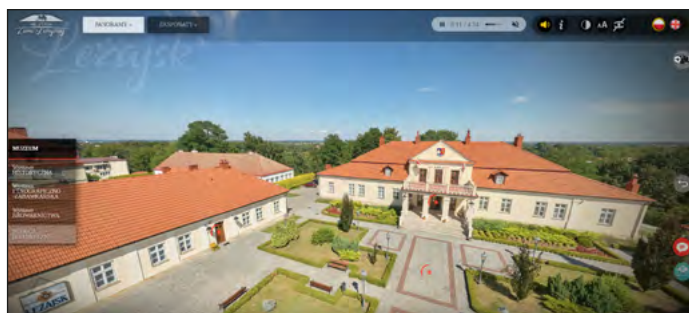
Wirtualne Muzeum Ziemi Leżajskiej

Muzeum Ziemi Leżajskiej zaprasza do wirtualnego zwiedzania swojej siedziby.

Poza zwiedzaniem muzeum, dzięki specjalnie przygotowanej aplikacji istnieje również możliwość odwiedzenia wielu historycznych miejsc usytuowanych na terenie powiatu leżajskiego, jak też poza jego granicami. Aplikacja posiada głos lektora, dlatego dla pełni jej wykorzystania konieczne jest włączenie foni.

Dzięki aplikacji można zwiedzać pomieszczenia muzeum, przybliżać eksponaty oraz oglądać je w wizualizacji 360 stopni. Ponadto osoba korzystająca z niej będzie mogła zapoznać się ze szczegółowymi opisami wybranych eksponatów.

Aplikacja „Wirtualne Muzeum Ziemi Leżajskiej” to swoisty interaktywny spacer wirtualny po muzeum, ale z wykorzystaniem wszelkich form edukacyjnych i poznawczych stosowanych w wirtualnych spacerach po muzeach, m.in. audiodeskrypcji, opisów, funkcji dla osób z niepełnosprawnością oraz kodów QR. Dzięki aplikacji można zwiedzać muzeum w dowolnym momencie, bez względu na ograniczenia związane z epidemią. Aplikacja działa za wykorzystaniem internetu na komputerach stacjonarnych, tabletach oraz smartfonach wykorzystujących wszelkie oprogramowania.

Aby skorzystać z aplikacji należy przejść do wskazanego adresu -> www.3d.muzeum-lezajsk.pl lub poprzez stronę muzeum-lezajsk.pl -> Wirtualne Muzeum Ziemi Leżajskiej.

Powstanie aplikacji „Wirtualne Muzeum Ziemi Leżajskiej” jest efektem pozyskania przez muzeum 78.000 zł z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci”.

MZL

„Praskie Dzieci” w Leżajsku

Przed stu pięcioma laty pewien oddział armii austro-węgierskiej wpisał się na stałe w dzieje Europy Środkowo-Wschodniej. Po tym, jak na zasypanym śniegiem karpackim froncie większość jego żołnierzy dostała się do rosyjskiej niewoli, zarzucono mu masową dezercję. Mało kto wie, że kilka miesięcy wcześniej walczył koło Leżajska.

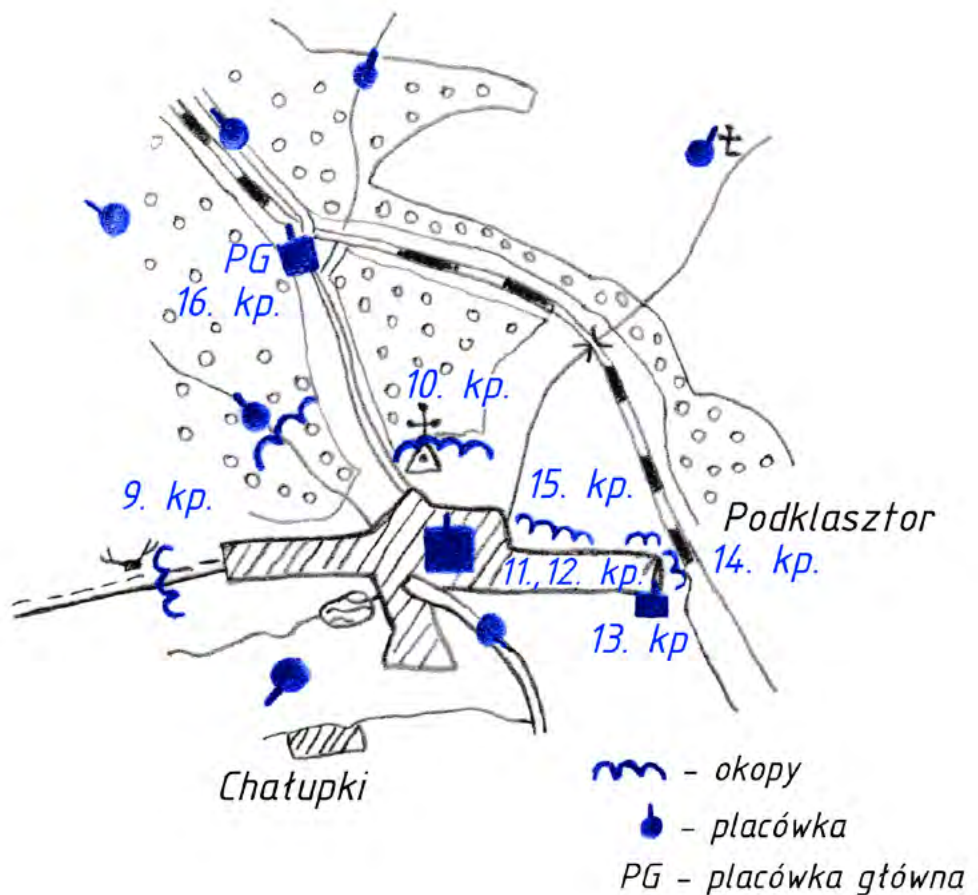
Mowa o 28. Pułku Piechoty, sformowanym w 1698 roku, a w latach poprzedzających wybuch I wojny światowej rekrutującym się z Pragi i okolic, więc złożony w 95% z Czechów. Pułk i jego żołnierzy popularnie określano mianem „Praskie Dzieci” (czes. *Pražské děti*). Prażanie znaleźli się w Leżajsku 10 października 1914 roku, a więc w czasie jesiennej ofensywy, w trakcie której wojskom austro-węgierskim udało się przejściowo odrzucić Rosjan za San i Wisłę. Rankiem tego dnia zluźowali dolnoaustriacki 59. Pułk Piechoty (3. DP, XIV Korpus), który w nocy szturmem zajął Podklasztor. Czesi zabezpieczyli to miejsce przed ewentualnym rosyjskim kontratakiem poprzez wykopanie okopów oraz wystawianie w tzw. Lesie Klasztornym licznych placówek (zob. szkic obok).

Po krótkiej przerwie bojowej wojska austro-węgierskie rozpoczęły przygotowania do sforsowania Sanu. Stacjonujący w leżajskim klasztorze gen. Josef Roth przydzielił to zadanie 8. Dywizji Piechoty, składającej się głównie z pułków tyrolskich. Dywizję tę wesprzeć miała 5. Brygada Piechoty składająca się ze wspomnianego 28. i 59. PP. Gdy rankiem 14 października Tyrolczycy rozpoczęli krwawą walkę o utworzenie przyczółka pod Rzuchowem i Piskorowicami, 5. Brygada musiała wykonać zadanie nie mniej trudne. Jej żołnierze mieli już za dnia dotrzeć nad San, by tam udzielić swoim kolegom wsparcia ogniowego. Praski 28. PP, nacierający na północ od drogi Wierzawice-Rzuchów, znalazł się we flankującym ogniu rosyjskiej artylerii, skutkiem czego część jego pod-

oddziałów rzuciła się do odwrotu. Wycofujących się Czechów powstrzymał osobiście dowódca brygady, gen. Joseph Schneider, zaalarmowany przez Austriaków z 59. PP. Dopiero gdy uwaga Rosjan skoncentrowała się na nowo powstałym przyczółku, 28. PP mógł z wolna przemieścić się nad rzekę, a do wieczora dwie jego kompanie znalazły się na jej wschodnim brzegu. Gdy kończył się drugi dzień beznadziejnych walk na przyczółku, dowódca 8. DP wydał rozkaz do ewakuacji, która potrwała do rana 16 paź-

Dowódca 28. PP, Eduard von Merten, w mundurze generała brygady

Schemat zabezpieczenia Podklasztora przez pododdziały 28. PP w październiku 1914 r. (na podstawie akt operacyjnych 5. BP ze zbiorów Archiwum Wojennego w Wiedniu)

dziennika. Praski pułk został zluzowany i przeszedł na kwatery w rejonie wierzawickiego folwarku. Następnego dnia 5. Brygada Piechoty przeniosła się do Leżajska, a jej sztab ulokował się na plebanii kościoła farnego. 18 października przez „Praskie Dzieci” i inne pułki XIV Korpusu pomaszerowały pod Nisko, gdzie przez kolejne dni ważyły się losy październikowej ofensywy.

Brakuje źródeł, które pozwoliłyby określić wysokość strat poniesionych przez praski pułk w czasie walk pod Rzuchohem. Na chwilę obecną znane są nazwiska 25 żołnierzy: trzynastu z nich poległo w rejonie Wierzawic lub zmarło w szpitalu polowym urządzonym w tamtejszym folwarku, a kolejnych dwunastu spoczęło na cmentarzu miejskim w Leżajsku.

Po walkach nad Sanem praski pułk wziął jeszcze udział w bitwach pod Krakowem i Limanową, a zimą toczył walki pozycyjne nad Dunajcem i pod Gorlicami. Wiosną 1915 roku zdziękowana jednostka walczyła na ówczesnym pograniczu galicyjsko-węgierskim, obecnie polsko-słowackim. Trzeciego kwietnia, w czasie słynnej bitwy wielkanocnej, pułk został rozбитy koło wsi Esztebnekhuta (słow. Stebnicka Huta), a większość pozostałych przy życiu żołnierzy trafiła do rosyjskiej niewoli. Natychmiast zrodziła się legenda, według której Czesi mieli ochotę przejść na stronę przeciwnika z rozwiniętymi sztandarami, przy dźwiękach pułkowej orkiestry grającej marsza. Taki (dość absurdalny) obraz lansowali austriacy i węgierscy nacjonaliści, którzy w Czechach upatrywali arcyzdrójców c.k. monarchii. Do rzekomej zdrady praskiego pułku doszło krótko po kapitulacji twierdzy Przemyśl, której ofiarne broniły głównie jednostki węgierskie, więc Czesi nie mogli liczyć u Węgrów na zrozumienie. Dla innych narodów działanie „Praskich Dzieci” było potwierdzeniem stereotypu, że Czesi są nacją bezideową i niewaleczną. Do końca wojny oddziały złożone z Czechów były automatycznie uważane za nielojalne

Pocztówka wydana z okazji 200. rocznicy sformowania pułku (kolekcja Artura Pałsiewicza)

Pocztówka wydana z okazji 200. rocznicy sformowania pułku (kolekcja Artura Pałsiewicza)

i starano się mieszać je np. z oddziałami austriackimi. Sam 28. Pułk Piechoty cesarz Franciszek Józef I dla przykładu rozwiązał, choć pod koniec wojny został on bez rozgłosu reaktywowany.

Badania historyków wojskowości z Austrii i Czech dowiodły w ostatnich latach, że 28. PP w wyniku niekorzystnego rozwoju sytuacji na froncie stracił po prostu bardzo wielu jeńców i nic nie wskazuje na to, by ochoczo przeszli na stronę przeciwnika. Po tym niepowodzeniu

pułk stał się jednak ofiarą szowinizmu, a czarna legenda żyła długo i kształtowała myślenie o Czechach przez całe dziesięciolecie. Ich postawa w czasie I wojny światowej nie znalazła uznania także u Polaków. Często zapominamy, że mieli oni wtedy tylko jednego wroga – Austro-Węgry i tylko rozpad tego państwa mógł otworzyć im drogę do niepodległości. Jako naród mieli więc wówczas zupełnie inną optykę niż Polacy, których duża część wiązała, przynajmniej do 1917 roku, spore nadzieje z Austro-Węgrami.

XIV Korpus wrócił nad dolny San wiosną 1915 roku, ale w jego składzie nie było już pułku praskiego. Jego nielicznych ocalałych żołnierzy rozproszono po pozostałych jednostkach. Pod koniec maja pod Sieniawą z pola walki zbiec mieli żołnierze innego czeskiego pułku, ale to już zupełnie inna opowieść.

Sławomir Kułacz

Podstawowa literatura
Kroh A., *O Szwajtku i o nas*, Warszawa 2002.

Lein r., *Pflichterfüllung oder Hochverrat? Die tschechischen Soldaten Österreich-Ungarns im Ersten Weltkrieg*, Wien 2011.

Leżajscy patroni

ulic, placów i rond

cz. II

Antonio Pelacini

Architekt włoski z miejscowości Piuro, budowniczy kościoła i klasztoru oo. Bernardynów. Przybył do Leżajski z Lublina gdzie w 1615 r. przyjął prawa miejskie. (...) „W Sobotę, nazajutrz po Święcie Jana Chrzciciela: Antoni Pelatin Murator, potomek Piotra i Anastazji z Miasta Piuro, syn Italii, przyjął prawo obywatelskie Miasta, przyrzekł wierność jego Urzędowi, zaś przepisom Prawa Magdeburskiego należyte posłuszeństwo”. (...) „Księga sądów wójtowskich i ławniczych miasta Leżajski (1620-1634)” stwierdza na podstawie aktu sprzedaży cegielni w Lublinie: (...) „Antoni Pellatini mieszkaniec i budowniczy leżajski z szanowną Anną współmałżonką, z drugiego, zgodnie z prawem zawartego małżeństwa, przybył do Leżajski przed 1622 rokiem (...)” Był jednym z ważniejszych architektów I połowy XVII wieku, który największe swoje dzieło pozostawił w Leżajsku. Rondo Antonia Pelaciniego położone jest w ciągu ul. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. św. Jana z Dukli w dzielnicy Podklasztor. Nadanie imienia uchwałą Rady Miejskiej nastąpiło 20 lipca 2020 r.

Erazm Prezbyter

Malarz leżajski z przełomu XVI i XVII w. Urodził się w Leżajsku w rodzinie mieszczańskiej. Uzdolniony artystycznie, został wysłany do Krakowa, gdzie kształcąc się rozwijał zdolności malarskie. Po powrocie do Leżajski ożenił się, został radcą miejskim, a później burmistrzem. Po śmierci zony zrezygnował z kariery urzędniczej i z malarstwa, a następnie wyjechał z Leżajski. Po kilku latach powrócił, ale już jako kapłan z zakonu bożogrobców, by w tutejszej parafii pełnić funkcję wikariusza. Najstarsze źródła są zgodne, że Erazm Prezbyter namalował trzy obrazy z wizerunkiem Matki Bożej: dwa przedstawiają Madonnę z Dzieciątkiem, trzeci – scenę Zwiastowania. Obraz Matki Bożej Pocieszenia zwany „białym”, znajdujący się w Bazylice Zwiastowania NMP, uznany został za cudowny dekretem biskupa przemyskiego Henryka Firleja 20 listopada 1634 r. Koronowany 8 września 1752 r. przez biskupa przemyskiego Wacława Sierakowskiego w czasie pontyfikatu papieża Benedykta XIV. Drugi, zwany „czarnym” lub „śniadym”, znajdujący się w Kościele Farnym pw. Świętej Trójcy w Leżajsku, został ofiarowany w 1608 r. przez biskupa przemyskiego Macieja Pstrokońskiego. O Czesław Bogdalski o Erazmie: „Pelen ducha Bo-

żego, bardzo pobożny i modlitwie oddany, dla usług bliźnich chętny, na ubogie szczodry i miłośnierny, zyskał wkrótce opinię kapłana bardzo świętobliwego. Teraz nie oddawał się już malarstwu, czasami tylko dał się uprosić, że dla jakiegoś kościółka i to bardzo ubożuchnego wymalował obrazek Matki Bożej – innych nie malował wcale”. Plac Erazma Prezbytera usytuowany jest przy budynku Urzędu Miejskiego w Leżajsku oraz w sąsiedztwie kościoła farnego pw. Świętej Trójcy. Od strony zachodniej przylega do ulicy Mickiewicza. Nadanie nazwy miało miejsce uchwałą Rady Miejskiej 20 lipca 2020 r.

Jan Kanty Zawilski
(burmistrz)

Ur. 1836 (?), zm. po 1898 (?), burmistrz Leżajski w latach 1876-1898. Jako radny miasta w 1872 r. wszedł w skład Komitetu Domu Chorych, mającego za cel budowę szpitala miejskiego, do finalizacji którego doszło ostatecznie w 1892 r. w budynku na ul. Sandomierskiej. Na swoją pierwszą kadencję w 1876 r. będąc wybieranym z koła nr III spośród radnych miejskich, został wybrany stosunkiem głosów 23 do 5. W czasie kolejnych wyborów uzyskiwał podobną przewagę nad swoim kontrkandydatem. Za czasów jego długich lat urzędowania starano się usilnie o utworzenie starostwa w Leżajsku i powiatu politycznego leżajskiego, szukając poparcia wśród prominentnych polityków monarchii austro-węgierskiej. Zwrócono się o pomoc m. in. do ówczesnego premiera Austrii w 1897 r. Kazimierza Badeniego, który obiecywał podzielić powiat łańcucki, wysyłając do niego adres dziękczynny z okazji ran

odniesionych w pojedynku, w którym broził on honorem narodu polskiego: „Aby Najwyższy dla dobra polskiego ludu i całej monarchii na długie lata Eminencję i Jego dostojną Rodzinę w zdrowiu zachować raczył”, a następnie delegację z dyplomem honorowego obywatela miasta Leżajski. Upadek rządu Badeniego sprawił, iż te ambitne plany nie zostały zrealizowane. Jan Zawilski jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Leżajsku, mogiła nr 1052 w sektorze 2, jednak ubytki na pomniku nie pozwalają na odczytanie całości zamieszczonej na nim inskrypcji.

dr Leopold Zawilski
(burmistrz)

Ur. 14 listopada 1884 r. w Leżajsku, zm. 1945 r. Ukończył studia prawnicze we Lwowie z tytułem doktora. Początkowo był adwokatem w Katowicach, a następnie przeniósł się z rodziną na Pomorze, gdzie kupił majątek Smażyno w powiecie wejherowskim, zamieszkał w Gdyni, gdzie prowadził kancelarię adwokacką. Po kampanii wrześniowej osadzony w oflagu jenieckim, zwolniony ok. 1941-42 r. Wrócił do Leżajski, gdzie utrzymywał się z pisania podań. Od 1 sierpnia 1944 r. do 13 lutego 1945 r. pełnił funkcję burmistrza Leżajski. Pomagał ludziom podziemia m.in. dostarczając blankiety na kennkarty, wydając fałszywe zaświadczenia, umożliwiające powrót do legalnego życia żołnierzom z konspiracji. Został aresztowany 25 lutego 1945 r. przez Urząd Bezpieczeństwa pod fałszywym zarzutem zorganizowania napadu na ludność żydowską w Leżajsku w nocy 18/19 lutego. Miesz-

kanie zostało obrabowane ze wszystkich wartościowych przedmiotów w czasie rewizji, a on sam został przewieziony do siedziby UB na zamku w Rzeszowie, będąc torturowanym przez funkcjonariuszy pochodzenia mojżeszowego. W marcu 1945 r. został bez procesu i wyroku przewieziony do lasu w okolicy Turzy k/ Sokołowa Małopolskiego i tam zamordowany. Rodzina Zawilskich nie mogła nawet uzyskać świadectwa zgonu.

Jan Kanty Zawilski był stryjem dla Leopolda Zawilskiego. Początkiem lat 90. XX w. jedna z ulic Leżajska została nazwana ich imieniem. W przeciągu niecałych 100 lat jej nazewnictwo się zmieniało. Pierwotnie była to ul. Ruska (od licznie zamieszkałych na niej Ukraińców), następnie Bolesława Pierackiego od 1934 r. (po jego zabójstwie przez Organizację Ukraińskich Nacjonalistów). W czasie II wojny światowej Ukraińcy zmienili nazwę wg większości źródeł na Tarasa Szewczenki, poety ukraińskiego z XIX w. lub wg „Apokryfu Ruskiego” na Michała Szaszkiewicza, honorowego obywatela miasta z 1873 r. W okresie PRL-u była to ul. 1 Maja. Ulica Burmistrzów Zawilskich łączą ul. Jarosławską z ul. Podzwierzyniec.

Por. inż. Rudolf Jaszowski ps „Lampart”

Urodził się 16 kwietnia 1912 r. w Leżajsku, zm. 16 czerwca 1943 r. w Jarosławiu. Absolwent Państwowego Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku (1932), a następnie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (inżynier – metalurg). Po studiach odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Saperów w Centrum Wyszczolenia Saperów w Modlinie. Skierowany na praktykę do 4 batalionu saperów w Przemyśle, zwolniony w stopniu podchorążego rezerwy saperów. W 1939 r. pracował w Starachowicach. Zmobilizowany prawdopodobnie do 46 batalionu saperów przeznaczonego do armii „Prusy” i awansowany do stopnia podporucznika. Po bitwie pod Tomaszowem Lubelskim uniknął niewoli nie-

mieckiej, przybył na krótko do Leżajska, aby pojechać następnie do siostry Heleny mieszkającej w miejscowości Kikół (pow. Lipno, woj. płockie). W lutym 1940 r. wraz z siostrami Heleną (ps. „Sylwia”) i Zofią oraz bratem Edmundem (ps. „Mucha”) powrócili do Leżajska. Zatrudnił się początkowo jako pracownik leśny, później jako urzędnik w Nadleśnictwie hr. Alfreda Potockiego w Leżajsku. Jaszowski przybył do Leżajska z pełnomocnictwem do zorganizowania komórki podziemnej. Pierwsze zebranie odbyło się 20 lutego 1940 r. w domu rodzinnym Jaszowskich przy ul. Wałowej 13. Został komendantem Placówki nr 2 Obwodu Łańcut Związku Walki Zbrojnej. Koordynował działania wywiadowcze skierowane na niemieckie jednostki wojskowe i akcją propagandową, zdobywanie broni i wyposażenia wojskowego z transportów kolejowych. Wziął udział w akcji na Waldlager Sarżyna celem zdobycia broni w lutym 1943 r. Awansowany do stopnia porucznika. Aresztowany podczas pacyfikacji Leżajska 28 maja 1943 r. w domu przy ul. Wałowej 10 należącym do Heleny Kuczek (siostry kapitana Jana Kuczka), gdzie mieszkał z żoną Anną z domu Chrebor i dwójką małych dzieci. W trakcie zatrzymania został skatowany do utraty przytomności, a w wyniku selekcji znalazł się w grupie osób uznanych za szczególnie niebezpieczne i przewieziony do siedziby gestapo w Jarosławiu razem m.in. z rodziną Heleną i Edmundem. Poddany został okrutnym torturom, ale do końca nie wydał nikogo, nie zdradził tajemnic organizacji. Na ścianie celi jarosławskiego gestapo długo zachował się lapidarny zwrot wypisany krwią przez któregoś ze współwięźniów – świadka jego tortur: „*Rudolf Jaszowski to stalowy człowiek*”. W grypsie więziennym Heleny Jaszowskiej do żony Anny czytamy: (...) „*Jednym słowem przeszedł Rudek całą drogę krzyżową i trzeba wielkiego hartu ducha, by milczeć, gdy oni tak sadystycznie torturują. Trudno uwierzyć, gdy się tego nie słyszy i nie widzi, a ja słyszałam, bo wtedy byłam też wzięta na gestapo. Był to ostatni dzień jego męczarni, 16 VI (1943) rano już nie żył*” (...). Długoletnie poszukiwania mogiły „Lamparta”, prowadzone przez rodzinę zamordowanego nie dały rezultatu. Społeczeństwo Leżajska nie zapomniało o swoim bohaterze. W latach 60. XX w. Plac Szkolny został nazwany jego imieniem, a na jednym z budynków została umieszczona pamiątkowa tablica z następującą inskrypcją: „*Inżynier Rudolf Jaszowski, porucznik AK, dowódca Plac. Leżajski, ur. 16 VI 1912 r. zamordowany w Jarosławiu dn. 16 VI 1943 r. [16 VI – r.F.] w kaźni gestapo, bohater walk o wyzwolenie społeczne i niepodległość Polski. W roku milenijnym ufundowało społeczeństwo miasta Leżajska, 22 VII 1966 r. Rudolf Jaszowski „Lampart” jest również patronem 2 Środowiskowej Drużyny Harcerskiej „JUSSY” w Leżajsku. Plac Rudolfa Jaszowskiego usytuowany jest w centrum miasta nieopodal Szkoły Podstawowej nr 1.*

Ks. Czesław Broda

Urodził się 5 lutego 1885 r. w Słocinie, zm. 12 grudnia 1940 r. w Dachau. Szkołę średnią ukończył w Rzeszowie. Następnie wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyśle, gdzie 24 czerwca 1909 r. został wyświęcony na kapłana. W latach 1914-1917 pełnił posługę duszpasterską wśród walczących żołnierzy. W 1919 r. został mianowany samodzielny ekspozytem w Woli Raniżowskiej. W 1925 r. po śmierci ks. Antoniego Tyczyńskiego został mianowany proboszczem w parafii pw. Świętej Trójcy w Leżajsku. Tutaj chciał wybudować nowy kościół, ale konserwator nie zgodził się na zburzenie starej świątyni należącej dawniej (do 1839 r.) do zakonu bożogrobców. W 1927 r. został mianowany wicedziekanem, a w 1929 r. dziekanem leżajskim. W 1927 r. został również odznaczony godnością kanonika honorowego Kapituły Katedralnej Przemyskiej. Z jego inicjatywy przeprowadzono restaurację kościoła, zakupiono nowe stacje Drogi Krzyżowej, niektóre szaty liturgiczne oraz cztery dzwony, których konsekracji dokonał biskup ordynariusz przemyski Anatol Nowak 9 października 1927 r. Ks. Broda czynnie udzielał się również w życiu świeckim. Kierował fundacją opieki społecznej „Dom Chorych”, w latach 1934-1939 wchodził w skład Rady Miasta i był aktywnym działaczem Stronnictwa Narodowego. 8 września 1939 r. po ewakuacji urzędów administracji i policji, funkcję zabezpieczenia porządku w mieście przejął pod jego kierownictwem Społeczna Straż Obywatelska. Po zajęciu miasta przez Niemców, ks. Broda znalazł się na liście zakładników. 3 listopada 1939 r. został aresztowany po raz pierwszy i zwolniony po kilku tygodniach, a 23 lipca 1940 r. wraz z innymi czołowymi obywatelami miasta po raz drugi. Był więziony w Jarosławiu i Tarnowie, skąd po dwóch tygodniach został przewieziony do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen, a 3 września do obozu w Dachau. Po trzech miesiącach pobytu w obozie stan zdrowia ks. Brody był tak poważny, że skierowano go do obozowego szpitala, gdzie po trzech dniach zmarł na ciężkie zapalenie płuc 12 grudnia

ciąg dalszy na str. 18

ciąg dalszy ze str. 17

1940 r. Ciało kapłana spalono w obozowym krematorium. O jego męczeńskiej śmierci informuje tablica pamiątkowa umieszczona po lewej stronie bocznego wejścia do Kościoła Farnego w Leżajsku z następującą inskrypcją: „*Pamięci księży i parafian leżajskich zamęczonych w obozach zagłady, rozstrzelanych, zaginionych podczas II wojny światowej*”. Ks. Czesław Broda zaliczony jest do drugiej grupy polskich męczenników z okresu II wojny światowej, których proces beatyfikacyjny rozpoczął się 17 września 2003 r. W latach 90. XX w. ulicę Juliana Marchlewskiego przemianowano na ul. ks. Czesława Brody. Położona jest na osiedlu domów jednorodzinnych pomiędzy torami kolejowymi a Podklaszturem.

Kpt. Jan Kuczek

Urodził się 16 czerwca 1895 r. w Olpinach (pow. Jasło), zm. 1 czerwca 1920 r. w Nowosiółkach (rejon Kahorlik, obwód kijowski). Był synem Józefa i Marii Słaby. Z zawodu był nauczycielem jako absolwent seminarium nauczycielskiego. Rodzina mieszkała na ul. Wałowej w Leżajsku. Był członkiem XXVII Polskiej Drużyny Strzeleckiej w Leżajsku. 15 sierpnia 1914 r. z drugim oddziałem leżajskich strzelców pod komendą Michała Szeligi jako drużyniak przybył do Krakowa. Przydzielony został do 2 kompanii III baonu 1 pułku piechoty Legionów. Mianowany starszym żołnierzem 20 grudnia 1914 r. W okresie od 20 lutego do 20 maja 1915 r. choruje na tyfus. Po wyjściu ze szpitala zostaje przydzielony do 2 kompanii VI baonu, w której służy do jej rozdzielenia w październiku 1915 r. Następnie w 1 kompanii VI baonu do czasu powtórnego sformowania 2. kompanii VI baonu w sierpniu 1916 r. i pozostaje w niej do kryzysu przysię-

gowego w lipcu 1917 r. W tym czasie awansowany do stopnia sekcyjnego 16 września 1916 r. Po zwolnieniu z Legionów Polskich zostaje wcielony 19 września 1917 r. do 20 pułku piechoty armii austro-węgierskiej. 21 marca 1918 r. przeniesiony do 46 pułku piechoty baon „A”. Od 15 czerwca 1918 r. do 2 listopada 1918 r. służy w 90 pułku piechoty, awansując 20 lipca 1918 r. na stopień plutonowego. 15 listopada 1918 r. wraca z Ukrainy do kadry pułku w Jarosławiu. 27 grudnia 1918 r. wstępuje ochotniczo do 5 pułku piechoty Legionów w Radymnie, w którym zostaje sierżantem 20 stycznia 1919 r. zaś 1 marca tego roku uzyskuje awans na podporucznika. Po sformowaniu 1 pułku piechoty Legionów 20 marca 1919 r. zostaje przydzielony do jego 10 kompanii. Kończy szkołę oficerską w Zambrowie. Jako dowódca plutonu bierze udział we wszystkich walkach 1 pułku piechoty Legionów. 20 kwietnia 1919 r. walczy w Wilnie. Stefan Pomarański: (...) „z drugiej strony oddział podporucznika Kuczka zajął ulice Dąbrowskiego i Orzeszkowej... około godziny 16 podporucznik Kuczek wzmocniony plutonem sierżanta Jabłońskiego z kompanii odwodowej, rozpoczął natarcie na plac Łukiski, zajmując ulicę Portową”. W trakcie wyprawy kijowskiej podczas natarcia na Kahorlik 1 czerwca 1920 r. Adam Borkiewicz: (...) „pod wsią Nowosiółki szpica 10 kompanii natknęła się na słabą czatę rosyjską z jednym karabinem maszynowym. Dowódca straży przedniej ppor. Kuczek Jan uderzył bez chwili wahania na placówkę nieprzyjacielską i zmusił ją do odwrotu, sam jednak poległ od pierwszych strzałów wroga (...). 3 maja 1920 r. został pochowany w Kijowie. Pośmiertnie awansowany na stopień kapitana. Odznaczenia: odznaka I Brygady „Za wierną służbę”, brązowy Medal Waleczności (Austro-Węgry), Krzyż Walecznych i pośmiertnie Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Mi-

litari V kl, nr 8001. Ul. kpt. Kuczka łączy ul. Jarosławską z ul. Lipy w kierunku mostu na Sanie w Rzuchowie.

Roman Federkiewicz

Dział Historyczno-Browarniczy

Muzeum Ziemi Leżajskiej

Bibliografia:

- Kopie dokumentów dotyczących kpt. Jana Kuczka przekazane do MZL przez rodzinę.
- Zbigniew Andres, *Śladami bohaterstwa [w:] Zbigniew Andres [red.] Z dziejów Leżajskiego i okolic.* Rzeszów 1980.
- O. Czesław Bogdalski, *Pamiętnik Kościoła i Klasztoru OO. Bernardynów w Leżajsku.* Kraków 1929.
- Adam Borkiewicz, *Dzieje 1 Pułku Piechoty Legionów,* Warszawa 1929.
- Piotr Chmielowiec, *Kryptonim „Borsuki”. Konspiracja wojskowa Polskiego Państwa Podziemnego na terenie powiatu łancuckiego (1939 – 1945).* Rzeszów – Warszawa 2020.
- Dionizy Garbacz, *U boku „Wołyniaka”.* Warszawa – Kraków. 2015.
- Józef Hampel, *Lata okupacji niemieckiej na Leżajsku [w:] J. Półciwarteck [red.] Dzieje Leżajskiego,* Leżajsk 2003.
- Zbigniew Moszumanski, *XXVII Polska Drużyna Strzelecka w Leżajsku.* [w:] Almanach Leżajski, (zeszyt 10/2014). Leżajsk 2014.
- Anna Ordyczyńska, <https://lezajskiebiogramy.blogspot.com>
- Stefan Pomarański, *Zarys historii wojennej 1 pułku piechoty Legionów.* Warszawa 1931.
- Helena Słotwińska, *Starożytność i czasy współczesnej Fary [w:] J. Półciwarteck [red.] Dzieje Leżajskiego,* Leżajsk 2003.
- Skarbimir Socha „Jaskółka”, *Czerwona śmierć czyli narodziny PRL.* Stalowa Wola 2000.
- Agnieszka Szykuła-Zygawska, Stanisław Kłosowski, *Matki Bożej Leżajskiej wędrowanie źródłami Sanu.* Kraków 2011.
- Alojzy Zielecki, *Leżajsk w okresie zaborów (1772-1918)* [w:] J. Półciwarteck [red.] *Dzieje Leżajskiego,* Leżajsk 2003.
- http://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/WDU_R/2020/3110/akt.pdf
- http://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/WDU_R/2020/3107/akt.pdf

Estrada Laureatów

II Ogólnopolskiego Internetowego Konkursu Pianistycznego pod patronatem Starosty Leżajskiego

Ze względu na pogłębiający się stan zagrożenia spowodowanego epidemią COVID-19 organizatorzy zostali zmuszeni odwołać Konkurs Finałowy konkursu, który miał odbyć się 30 października 2020 roku w sali konferencyjnej Muzeum Ziemi Leżajskiej.

W ramach rekompensaty organizatorzy przygotowali zestawienie najlepszych wykonawców uczestników konkursu w formie prezentacji na platformie SWAY, aby w ten sposób docenić laureatów i umożliwić im prezentację swoich umiejętności szerszemu gronu odbiorców.

Prezentacja dostępna na stronie wydarzenia.

Organizatorzy składają podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji przedsięwzięcia: uczniom za wspaniałe prezentacje, nauczycielom za zmotywowanie swoich podopiecznych do

podjęcia wysiłku uczestnictwa w konkursie, rodzicom za wsparcie oraz juryrom za trudną pracę przy ocenie uczestników.

Słowa podziękowania kierują również do Starosty Leżajskiego Marka Śliżę za objęcie honorowego patronatu nad II Ogólnopolskim Internetowym Konkursem Pianistycznym Leżajsk 2020 i przekazanie upominków dla nagrodzonych, jak również firmie Magnus, wspierającej

Fundację w działaniach mających na celu upowszechnianie kultury muzycznej wśród dzieci i młodzieży.

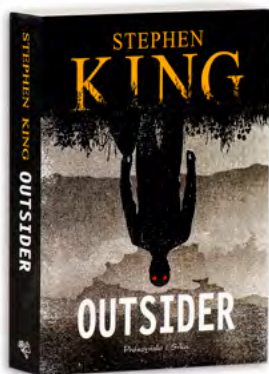
Nagrody i dyplomy dla laureatów i wyróżnionych zostaną przesłane pocztą. Pozostali uczestnicy otrzymają dyplomy uczestnictwa w wersji elektronicznej.

Grzegorz Wójcikiewicz Dyrektor artystyczny II OIKP

POWIATOWY REGAŁ KSIĄŻKOWY POLECA

OUTSIDER, Stephen King

„Bądź co bądź, po to właśnie pisze się i czyta książki. Dobre czy złe, pomagają oszukać czas” – stwierdził kiedyś Stephen King. Autor oszukuje czas notorycznie, bo tempo, w jakim ukazują się jego nowe powieści, nie zwalnia. Tym razem mistrz grozy przedstawia czytelnikom kolejny ze swych zagadkowych i wciągających tytułów.

Flint City w stanie Oklahoma. W parku miejskim zostaje znalezione okaleczone ciało jedenastoletniego chłopca. Naoczni świadkowie i dowody nie pozostawiają złudzeń:

sprawcą zbrodni jest jeden z najbardziej szanowanych obywateli miasta, Terry Maitland – trener młodzieżowych drużyn baseballowych, nauczyciel angielskiego, mąż, ojciec dwóch córek. Brutalne morderstwo wstrząsa miasteczkiem, dlatego detektyw Ralph Anderson, w porozumieniu z prokuratorem okręgowym Billem Samuelsem, postanawia aresztować podejrzanego podczas meczu ligi miejskiej. Śledczy mają niezbite dowody, kluczowe w przebiegu sprawy. Świat nauczyciela oraz jego bliskich w ułamku sekundy wali się w gruzy. Maitland, laureat nagrody Flint City dla człowieka roku, staje się obiektem powszechnej nienawiści. Oskarżyciele nie wiedzą

jeszcze, jak skomplikowane będzie to postępowanie, zwłaszcza że na jaw wychodzą nowe fakty. Okazuje się, że Terry ma alibi: w dniu zabójstwa uczestniczył w konferencji zorganizowanej przez Międzystanowe Koło Nauczycieli Angielskiego. Jak to możliwe, że ten sam człowiek przebywał jednocześnie w dwóch miejscach, co potwierdzają nagrania z kamer, odciski palców i zeznania świadków? Czy Terry Maitland, na pozór sympatyczny i spokojny, ma drugie oblicze? Odpowiedź szokuje – tak jak szokować potrafi Stephen King.

Powieść zaczyna się jak typowy kryminał. Autor wrzuca czytelnika w samo centrum wydarzeń, jakie wstrząsnęły małym amerykańskim miasteczkiem. Akcja pędzi, domysły się piętrzą, a targany wątpliwościami czytelnik dwoi się i troi, by rozwikłać tę fascynującą zagadkę. Dopiero później wydarzenia przechodzą stopniowo w paranormalny thriller, w którym „Wszelświat się nie kończy”. Czytelnik musi stawić mu czoła razem z bohaterami. I choć liczba stron może początkowo wystraszyć, książkę czyta się niezwykle szybko. Stephen King pisze w typowym dla siebie „gawędziarskim” stylu, oddając przy tym niepowtarzalny klimat amerykańskich miasteczek i ich mieszkańców.

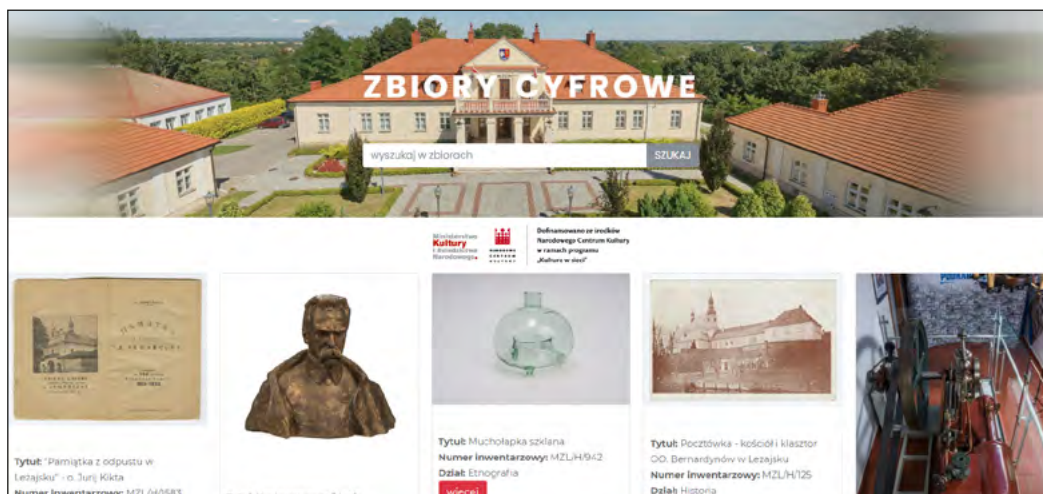
Outsider to jedna z tych książek, w których właściwie od samego początku czuć, że coś jest nie tak, nie wiadomo tylko co. Odkrycie zagadki może nie fascynuje tak, jak samo dochodzenie do prawdy, ale z pewnością też intryguje. Sam finał nieco rozczarowuje – nie jest spektakularny, jest po prostu wyważony. Stephen King popełnił bardzo dobrą powieść. Warto po nią sięgnąć, by poczuć dreszczyk emocji i przekonać się, że strach niejedno ma imię.

GN

Uruchomiono katalog zbiorów cyfrowych Muzeum Ziemi Leżajskiej

Dzięki programowi Narodowego Centrum Kultury „Kultura w sieci”, Muzeum Ziemi Leżajskiej pozyskało środki finansowe w kwocie 78.000 zł. Jedną z części projektu było utworzenie Wirtualnego Muzeum Ziemi Leżajskiej natomiast druga część zakładała powstanie katalogu zbiorów cyfrowych on-line. W katalogu tym można zapoznać się ze zdigitalizowanymi i najbardziej reprezentatywnymi muzealiami, w których posiadaniu jest placówka.

Myślą przewodnią, która przyświecała placówce w tworzeniu projektu było dążenie do długofalowej poprawy dostępu społeczeństwa do dóbr związanych z dziedzictwem materialnym naszego regionu, docieranie do użytkowników z niepełnosprawnościami, dotarcie do zwiedzających z różnych zakątków naszego kraju, dążenie do długofalowej poprawy dostępu do wybranych kolekcji muzeum oraz przede wszystkim zwiększenie zain-

teresowania młodego pokolenia kulturą oraz tradycją związaną z ziemią leżajską.

Wszystkie zdigitalizowane obiekty muzealne zostały uzupełnione o niezbędne opisy merytoryczne oraz metadane techniczne, które przygotowano. Udostępniony katalog zbiorów będzie w przyszłości powiększany o kolejne zdigitalizowane muzealia.

MZL

Zbiory cyfrowe można przeglądać pod linkiem:
<http://muzeum-lezajsk.pl/zbioryonline/> lub poprzez stronę Muzeum:
www.muzeum-lezajsk.pl – zakładka zbiory cyfrowe.

Zawodnicy LKKK ponownie na podium

17 października 2020 r. w hali sportowej Solne Miasto w Wieliczce odbyły się Mistrzostwa Makroregionu Południowego z udziałem 109 zawodników reprezentujących ponad 40 klubów zrzeszonych w strukturach Polskiego Związku Karate.

Zawody otworzył członek Rady Powiatu Wielickiego Lech Pankiewicz, a sędzią głównym był shihan Andrzej Drewniak.

Bardzo dobrze zaprezentowali się zawodnicy Leżajskiego Klubu Kyokushin Karate zdobywając indywidualnie 7 medali i zajmując drugie miejsce w klasyfikacji drużynowej:

- Julia Żak – 1 miejsce kumite
- Ania Szczuka – 1 miejsce kumite
- Oliwia Wojtas – 1 miejsce w kumite i 2 w kata
- Mikołaj Złotek – 1 miejsce w kumite i 3 w kata
- Julia Wołoszyn – 3 miejsce kumite

7 listopada 2020 r. w miejscowości Zielonka pod Warszawą odbyły się Mistrzostwa Polski Młodzieżowców i Juniorów w Karate Kyokushin. W turnieju pod auspicjami Polskiego Związku Karate udział wzięło 162 zawodników reprezentujących 70 klubów karate. Otwarcia zawodów dokonał Prezes Polskiego Związku Karate Shihan Andrzej Drewniak, który jednocześnie pełnił rolę sędziego głównego całej imprezy. Organizatorem mistrzostw był Klub Sportów Walki w Zielonce kierowany przez sensei Marcina Sieradzkiego.

Bardzo dobrze zaprezentowali się w tych mistrzostwach zawodnicy Leżajskiego Klubu Kyokushin Karate, którzy wywalczyli 3 miej-

sce w klasyfikacji drużynowej Mistrzostw Polski Juniorów 16-17 lat.

Zawodniczka LKKK Oliwia Wojtas zdobyła złoty medal w konkurencji kumite i srebrny w konkurencji kata. Oliwia wszystkie swoje walki w kategorii kumite -55 kg wygrała w pięknym stylu pokonując swoje przeciwniczki przez pełny punkt „ippon”.

Tytuł Wicemistrza Polski Młodzieżowców po bardzo ładnych walkach przypadł Ani Szczuce. Bardzo szkoda przegranej walki finałowej, w której Ania miała znaczną przewagę i przez cały czas dominowała nad przeciwniczką. Dwóch sędziów zaliczyło kontrowersyjne trafienie na jodan, co przechyliło szalę zwycięstwa na korzyść przeciwniczki.

Do finału w konkurencji kata zdołali zakwalifikować się Natalia Kondeusz i Kewin Maczuga kończąc swój występ odpowiednio na 5 i 6 miejscu.

W walkach o półfinał swoje ładne i wyrównane pojedynki przegrali Julia Sajdłowska, Natalia Kondeusz i Mikołaj Złotek.

LKKK

Azalia znów sięgnęła po złoto

W Godzieszach Wielkich obok Kalisza odbyły się Mistrzostwa Polski w jeździe dwójek i drużyn na czas, w których znakomicie pojechały dziewczyny z klubu Smak Górnio Poltino Azalia Brzoza Królewska zdobywając tytuł Mistrzyń Polski w kategorii juniorka młodsza. Mistrzowska dwójka jechała w składzie Malwina Mul i Natalia Muskus. Dziewczyny wyprzedziły drugą dwójkę ze Stali Grudziądz o 16 sekund i trzecią parę z UKS Jedynka Kórnik o 23 sekundy. Druga para z Azalii w składzie Joanna Muskus i Amelia Bożek zajęła 6 miejsce ze stratą do dwójki pierwszej 1 min 8 sekund. Są to młodsze zawodniczki z dobrymi perspektywami na przyszły rok.

Jeszcze większy sukces zawodniczki Azalii odniosły w Drużynowych Mistrzostwach Polski. Świetnie podsumowały sezon letni zdobywając złoty medal i koszulkę z orłem na piersi. Jest to bardzo prestiżowa konkurencja pokazująca siłę zespołu. Medal zdobyty w jeździe drużynowej jest najbardziej ceniony w środowisku kolarskim. Drużyna Azalii jechała w składzie: Malwina Mul, Natalia Muskus, Joanna Muskus oraz Amelia Bożek i wyprzedziła drugi zespół Stal Grudziądz o 44 sekundy, a trzeci zespół o 1 min. 29 sekund. Po kilku dniach wypoczynku zawodnicy Azalii zaczną przygotowania do startu w wyścigach przełajowych.

Stanisław Zygmunt

podróż 87

Jest wiele wspaniałych miast na świecie. Są jednak miasta, które trudno ominąć na turystycznym szlaku. Zazwyczaj pełnią one rolę miast tranzytowych, w których zbiegają się lotnicze trasy. Są i takie, których ze względu na swe walory turystyczne nie sposób ominąć. Kuala Lumpur, stolica Malezji, położona na zachodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego w południowo-wschodniej Azji idealnie łączy zalety popularnego węzła transportowego z atrakcjami, które koniecznie trzeba zobaczyć. To miasto, choć nie marzy o popularności pobliskiego Singapuru czy Bangkoku – ma znacznie więcej do zaoferowania niż tylko tania egzotykę. Znaleźć tu można ultranowoczesną architekturę, rewelacyjne jedzenie, dużo butików najznamienitszych projektantów i... wyjątkowo drogie piwo. Tu okazji do wydawania pieniędzy nie brakuje i żadnej z nich się nie przepuszcza. Jest miejscem niezwykle kolorowym, gdzie cały czas coś się dzieje i nie ma miejsca na nudę.

Kuala Lumpur to idealne miasto, by rozpocząć podróżniczą przygodę z Azją południowo-wschodnią. Dzięki dobrze rozwiniętej komunikacji, otwartym ludziom, powszechności języka angielskiego, nawet początkujący podróżnicy szybko odnajdą się w tym egzotycznym mieście. Mieszkańcy tej aglomeracji to barwna mozaika kulturowa, w której skład wchodzi Malajowie, Chińczycy, Hindusi oraz Europejczycy. Religią dominującą jest Islam. Turyści obawiający się jednak twardej egzekucji prawa szariatatu, mogą się pozbyć obaw. Zarówno stolica, jak i cała Malezja jest krajem tolerancyjnym, choć dumnym ze swych muzułmańskich tradycji.

Stolica Malezji doskonale odzwierciedla azjatyckie kontrasty. To niewielkie niegdyś miasteczko, dzisiaj jest prawdziwą metro-

Kuala Lumpur

Malezja cz. 1

Wejście do świątyni Batu Cavez

Basen na 40 piętrze z widokiem na miasto

Wodospad na 14 piętrze naszego hotelu

polią, w której zrealizował się sen o „szklanych domach” na miarę XXI wieku. Nowoczesność i historia, biznes i mistycyzm, innymi słowy typowo azjatycki model współczesnego miasta.

Ale od początku.

Po kilkunastu godzinach podróży właśnie w Kuala Lumpur rozpoczynamy przygodę z Malezją. Szczęśliwie lądujemy na Kuala Lumpur International Airport. To gigantyczne lotnisko – jedno z największych w Azji – może obsłużyć 35 milionów pasażerów rocznie. Jednak wyjście z lotniska zajmującego powierzchnię 100 km kwadratów zmusza nas do skorzystania z automatycznej kolejki. Łączy ona terminal nr 2, obsługujący loty międzynarodowe z terminalem nr 1, realizującym loty wewnętrzne oraz obsługę pasażerów.

Po kilku minutach jesteśmy na terminalu nr 1. Zastanawiamy się jednak, jak dojechać do centrum miasta? Możliwości jest kilka. Choć połapanie się w nich okazało się nie lada wyzwaniem. W końcu instalujemy aplikację i Grabem, odpowiednikiem eu-

ropejskiego Ubera, za 65 ringitów ruszamy do centrum miasta. Cena za 4 osoby wydaje się być bardzo atrakcyjna.

Ze względu na znaczną odległość lotniska od centrum miasta – blisko 50 km – dopiero po godzinie oglądamy światła tej nowoczesnej metropolii. Już stąd możemy zobaczyć jeden z najwyższych wieżowców świata: Exchange 106 o wysokości 492 m, który zdetronizował bliźniacze wieże Petronas o 40 metrów. Obecnie to najwyższy budynek w Malezji. Później nieco więcej o tym rekordzisie. Podjeżdżamy pod hotel Expressionz Suites, w którym zarezerwowaliśmy najbliższe dwa noclegi. Wygląda imponująco. A dlaczego akurat ten? Przekonamy się już niedługo.

Wchodzimy do mieszkania. Czy to możliwe? Dwie kondygnacje, trzy sypialnie, designerskie łazienki i widok na rozświetlone miasto. A to jeszcze nie wszystko za 62 zł od osoby za noc.

Jednak dopiero rano, możemy docenić otaczający nas widok i basen na 14 piętrze nasze-

go 40 piętrowego hotelu. Patrząc na basen, otaczającą go zielen i wodospad, wydawać by się mogło, że powinniśmy od razu skorzystać z atrakcji tego miejsca. A jednak to tylko przedsmak tego, co zachęciło nas do rezerwacji noclegu w tym hotelu.

Jeszcze mały drink i wjeżdżamy na samą górę.

Wychodzimy na zewnątrz, a przed nami rozpościera się widok, który powalił nas na kolana: basen tuż przy krawędzi budynku z panoramą na Kuala Lumpur. Czy można wyobrazić sobie bardziej efektowne miejsce na basen? Pewnie tak, ale to na pewno będzie w ścisłej czołówce.

Korzystając z uroków tego miejsca spoglądamy z lotu ptaka na miasto.

Kuala Lumpur to stolica i najbardziej zaludnione miasto w Malezji. Na powierzchni ponad 200 kilometrów kwadratowych, mieszka ponad półtora miliona ludzi. To jedno najchętniej odwiedzanych przez turystów miast świata. W 2018 roku Kuala Lumpur odwiedziło 13,5 mln turystów. To również jedno z najszybciej rozwijających się miast

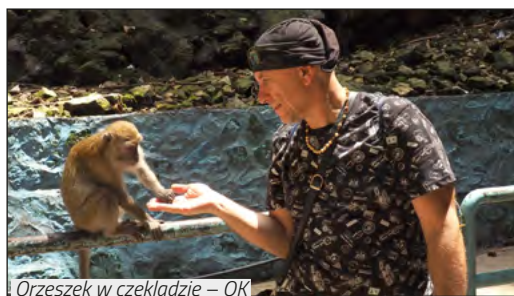
Azji Południowo-Wschodniej, z przyrostem gospodarczym powyżej 10% w skali rocznej. Jednak nie wszystko wygląda tak pięknie. Co prawda, nad centralną dzielnicą miasta wznoszą się wysokie i nowoczesne wieżowce, ale miasto boryka się z poważnymi problemami komunikacyjnymi i mimo wybudowania kilku obwodnic, paraliżowane jest przez nieustanne korki. Miasto rozbudowywane jest bez ładu architektonicznego. Obok centralnej dzielnicy miasta z autostradami i wieżowcami, znajdują się dzielnice z tradycyjnymi niskimi domami i wąskimi uliczkami co dodaje miastu uroku, ale i przysparza wielu problemów.

Trudno opuścić to miejsce, ale Malezja to nie tylko hotelowy basen z imponującym widokiem.

I znowu Grab okazał się najtańszy. Jedziemy na obrzeża miasta, do miejsca, które odwiedziliśmy już kilka lat temu, jednak z przyjemnością tu wracamy.

Przed nami Batu Caves. Jednak zanim wejdziemy do słynnej jaskini, to dobry moment by zacząć dbać o siebie. Nie dajmy się zwieść tujszej pogodzie. Jest niesamowicie parno i duszno. Niepozorne, wydawać by się mogło, słońce schowane za cieniutką warstwą chmur, zaczyna niezauważenie przypiekać każdą nieosłoniętą część ciała. Godzina-dwie i możemy cierpieć przez kolejne dni.

Na rozległym placu wita nas największa na świecie hinduistyczna statua bóstwa Marugan – boga śmierci i wojny. Jak na takie wcielenie, bóstwo wydaje się nad wyraz przyjazne. I taka też panuje atmosfera na placu – beztroska i swobodna. Choć do sztuki hinduistycznej mamy mieszane uczucia – te wszystkie jaskrawe kolory, baśniowo-fantastyczne bóstwa – trzeba przyznać, że sta-

Orzeszek w czekladzie – OK

tua na tle wapiennych, pokrytych tropikalną roślinnością urwisk robi wrażenie.

Jednak ten złotawy posąg to tylko skromny wstęp do tego, co nas czeka.

Dochodzimy do bogato zdobionej, barwnej bramy. Od tego momentu by wspiąć się na kolorowe schody, musimy przestrzegać obowiązujących tu zasad ubioru. Ciekawe, że ramion nie trzeba zakrywać, ale spódnica za kolana obowiązkowo musi być. U mężczyzn, krótkie spodnie są akceptowane ale nie szorty.

Przed nami 272 barwne stopnie. Zadzieramy więc głowę do góry i krok za krokiem zbliżamy się do celu.

Ze zdziwieniem rozglądamy się wokół siebie. Kilka lat temu grasowały tu małpie gangi wydzierając pielgrzymom i turystom nie tylko banany. Interesowało je wszystko, co było w zasięgu ich wzroku. Dzisiaj panuje tu dziwny spokój. Gdzie się podziały? Podobno służby porządkowe wypowiedziały im wojnę – jak widać skutecznie.

Zmieniły się również same schody. Przybrały tęcze barwy. Czy wyglądają lepiej? Na pewno schludniej.

Zdyszani i spoceni jesteśmy u wejścia do jaskiń. Wchodzimy głębiej. Przed nami rozciąga się olbrzymia przestrzeń wypełniona kolorowymi światłami. Czujemy się jak w dużej, średniowiecznej katedrze. Jednak stropem

jest wapienny dach z dwoma bezkształtnymi oknami, przez które przeciska się światło tworząc magiczne smugi. Gdzieś tam zwisają olbrzymie stalaktyty, żebra krasowe i nietoperze. Wokół unosi się zapach kadzideł, palonych darów i mniej przyjemny zapach nieczystości, o których zapomniano.

Kolejne schody i kolejna jaskinia, której natura zabrała strop. Fachowo to krasowa studnia.

Są i sprytnie małpy, które wypatrują hojności turystów. Ale trzeba być czujnym.

Hindusi, których w Malezji nie brakuje już od ponad 100 lat, właśnie pod koniec XIX wieku postanowili „zagarnąć” ten skarb natury dla swoich celów. Tym samym, główne jaskinie i strome stoki południowych wzgórz zostały zagospodarowane dla celów religijnych, a dziś trochę też komercyjnych. Jakbyśmy nie oceniali tego miejsca, musimy przyznać, że ta skalna świątynia, robi na pielgrzymach i turystach wrażenie. Teoretycznie należące do natury, ale w nietypowy sposób przeistoczone przez człowieka dla jego duchowych celów. Niestety, zapłaciło za to swoją cenę, bo jaskinia tak naprawdę jest mocno zdewastowana. Nie ma już klasycznego spągu, czyli podłoża ze stalagmitami. Praktycznie wyginęły też unikalne endemiczne gatunki zwierząt, występujących tu wcześniej. Zmieniła się również okolica, niegdyś poroś-

nięta, bujną tropikalną roślinnością. Dzisiaj zastąpiły ją betonowe blokowiska, podchodzące pod samo wzgórze.

Nastał czas na rozpoczęcie kulinarnej przygody. Kuchnia malezyjska, stanowi mieszaninę kulinarnych tradycji chińskich i indyjskich. A my, nie należąc do turystów, którzy szukają za granicą kotleta schabowego z zaciekawieniem testujemy miejscowe potrawy. Jedną z nich jest *Roti canai*. To cienki, kruchy placko-naleśnik, wywodzący się z południa Indii.

Zręczni kucharze rozlewają porcję płynnego ciasta na rozgrzaną patelnię lub metalową płytę, po czym sprawnie rozciągają tworząc sporej wielkości naleśnik i po złożeniu na 4 serwują do konsumpcji.

Roti podawane jest z miseczką sosu curry i dodatkami – mniej lub bardziej pikantnymi. Oczywiście jemy palcami. Co prawda, dostaliśmy sztucę, ale odmawiając ich użycia zaskarbiliśmy sobie sympatię wszystkich obecnych. Cena porcji – ilość dodatków bez limitu – około 2 zł. Czy *Roti* było smaczne? Tak, pod warunkiem, że nie będziemy zbyt dociekliwie przyglądać się higienie wokół.

Syci, próbujemy jeszcze dostać się do drugiej jaskini, która bardziej przypomina muzeum. Niestety, obecnie jest w remoncie.

c.d.n

tekst, zdjęcia – Ireneusz Wołek

You Tube – Malezja

Świątynia jaskinia

Barwne schody prowadzące do grot

Ministerstwo Zdrowia wdraża program Domowej Opieki Medycznej

Pulsoksymetr będzie monitorował stan zdrowia pacjentów w domu

Dla bezpieczeństwa pacjentów z COVID-19, których stan zdrowia pozwala na odbycie izolacji w domu Ministerstwo Zdrowia uruchamia program Domowej Opieki Medycznej. To system zdalnego monitoringu parametrów chorych – saturacji krwi i tętna. Program pozwala na szybkie wykrycie pacjentów, którzy ze względu na pogorszenie stanu powinni trafić na leczenie szpitalne. Skierowany jest do osób z grup podwyższonego ryzyka, których wskażą lekarze POZ. Pacjenci otrzymują pulsoksymetry jako narzędzie diagnostyczne oraz korzystają z systemu PulsoCare do przekazywania i monitorowania danych.

Kto skorzysta z programu DOM?

Lekarz POZ będzie decydował o objęciu osoby programem Domowej Opieki Medycznej. Decyzję podejmie na podstawie zdiagnozowanej choroby wywołanej koronawirusem oraz na podstawie wywiadu o stanie zdrowia chorego.

Program skierowany jest przede wszystkim dla pacjentów z grup ryzyka, leczonych w warunkach domowych, zagrożonych nagłym pogorszeniem się stanu zdrowia. Są to m.in. osoby powyżej 55 roku życia oraz pacjenci z chorobami współistniejącymi tj.: choroby serca, niewydolność nerek, choroby nowotworowe, cukrzyca typu 2 i inne.

Lekarz POZ zakwalifikował Cię do programu Domowej Opieki Medycznej? Będziesz monitorował stan swojego zdrowia przy pomocy pulsoksymetru.

Ważne!

Rolą lekarza POZ jest wyłącznie zapisanie pacjenta do programu. Monito-

ring stanu zdrowia, telekonsultacje oraz pozostałe działania realizują konsultanci i lekarze z Centrum Kontaktu DOM – infolinia Domowej Opieki Medycznej: **22 735 39 40**. Centrum Kontaktu jest dostępne dla pacjentów przez 7 dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę.

Jak działa program Domowej Opieki Zdrowotnej?

1. Jeśli otrzymałeś pozytywny wynik testu na COVID-19, a Twój lekarz POZ skierował Cię do programu

Domowej Opieki Zdrowotnej, otrzymasz SMS z hasłem do systemu.

2. Pulsoksymetr otrzymasz za pośrednictwem Poczty Polskiej. W paczce znajdziesz również instrukcję obsługi, ulotkę na temat programu DOM oraz kopertę do zwrotu sprzętu.
3. Zaloguj się do systemu na stronie internetowej: www.pulsocare.mz.gov.pl lub zainstaluj aplikację **PulsoCare**.
4. Po zalogowaniu się do systemu lub aplikacji będziesz mógł przeprowadzić badanie z użyciem pulsoksy-

Jak działa program Domowa Opieka Medyczna

1. Otrzymałeś pozytywny wynik testu na COVID-19, Twój lekarz POZ **zarejestrował Cię w systemie**. Otrzymałeś SMS z hasłem do systemu.

2. Zaloguj się do systemu przez przeglądarkę internetową pod adresem **<https://pulsocare.mz.gov.pl>**

3. Zapoznaj się z **instrukcją pulsoksymetru**, którą znajdziesz w przesyłce.

4. Badaj się co kilka godzin zgodnie z zaleceniami, a wyniki wpisz w systemie **PulsoCare**.

Do zalogowania będziesz potrzebować:

- numeru telefonu, który przekazałeś lekarzowi
- hasła otrzymanego w wiadomości SMS

metru. Aplikacja w prosty i intuicyjny sposób prowadzi Cię przez cały proces, na który składa się badanie Pulsoksymetrem i wywiad medyczny w postaci ankiety.

5. Badaj się co kilka godzin zgodnie z zaleceniami, a wyniki wpisz w systemie **PulsoCare**.
6. Wszystkie wyniki badań są przysyłane do centralnej bazy danych i na bieżąco monitorowane przez Centrum Kontakt. Konsultanci i lekarze weryfikują wyniki Twoich pomiarów. W sytuacji niepokojącej zostaniesz skierowany na zdalną konsultację, która odbędzie się w formie teleporady. W razie konieczności zostanie wezwane Pogotowie Ratunkowe.

Jak wykonać pomiar pulsoksymetrem?

Pulsoksymetr mierzy saturację, czyli nasycenie krwi tlenem. U osób zdro-

wych prawidłowa saturacja wynosi ok. 95-100%.

Pamiętaj o kilku ważnych kwestiach wykonując pomiar:

- pomiary wykonuj po **kilku minutach odpoczynku**
- przed wykonaniem pomiarów **umyj ręce**
- pomiary wykonuj w **pozycji siedzącej**
- podczas korzystania z pulsoksymetru, **nie możesz mieć pomalowanych paznokci**
- badaj się co kilka godzin zgodnie z zaleceniami
- **wpisuj wszystkie wyniki do systemu PulsoCare**

Co może wpłynąć na nieprawidłowy pomiar pulsoksymetru?

- ruch palca podczas pomiaru
- wilgotna dłoń

- paznokcie pomalowane lakierem
- zbyt długie paznokcie

Wiarygodne źródła wiedzy o koronawirusie

Pamiętaj, aby korzystać ze sprawdzonych źródeł wiedzy opartych na dowodach naukowych i obowiązującym stanie prawnym. Zachęcamy do bieżącego śledzenia strony poświęconej tematyce koronawirusa – gov.pl/koronawirus. Wszystkie publikowane na tej stronie informacje to oficjalne komunikaty potwierdzone przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Ministerstwo Zdrowia. Wiedza naukowa i sprawdzone źródła to najskuteczniejsze narzędzie w walce z koronawirusem.

Jeśli masz więcej pytań na temat koronawirusa zajrzyj do zakładki Pytania i odpowiedzi.

Źródło: www.gov.pl/web/koronawirus

Jak wykonywać pomiary:

Przeczytaj przed pierwszym pomiarem

- pomiary wykonuj po **kilku minutach odpoczynku**
- przed wykonaniem pomiarów **umyj ręce**
- pomiary wykonuj w **pozycji siedzącej**
- **podczas korzystania z pulsoksymetru, nie możesz mieć pomalowanych paznokci**

Czym jest saturacja

Saturacja to nasycenie krwi tlenem.

U osób zdrowych prawidłowa saturacja **wynosi ok. 95-100%**.

Bezpłatna opieka psychologiczna PZU Zdrowie

Obecna sytuacja zmieniła nasze życie. Niektórym towarzyszą silniejsze emocje, zwiększony stres, strach o najbliższych. Dlatego proponujemy wygodną i łatwą formę kontaktu z psychologiem, w przyjaznej atmosferze, bez wychodzenia z domu. Psychologowie PZU Zdrowie mają duże doświadczenie w zdalnej pomocy psychologicznej - otrzymasz profesjonalne wsparcie emocjonalne i psychiczne w tym trudnym czasie.

Jeśli potrzebujesz wsparcia specjalisty:

zaznacz to w systemie w trakcie dokonywania pomiarów, jako „inne objawy”, skontaktujemy się z Tobą, aby umówić rozmowę z psychologiem.

Infolinia wsparcia technicznego **790 544 988**

Zgłoszenia związane z działaniem aplikacji support@pulsocare.com

pulsoCARE

www.gov.pl/domowaopiekamedyczna

STOP COVID-19

– SOLIDARNOŚCIOWY KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

Przed zakażeniem koronawirusem powinniśmy szczególnie chronić osoby starsze. To dla nich powstał Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów.

Dzięki programowi osoby w wieku powyżej 70 lat uzyskują niezbędną pomoc w czasie pandemii, bez konieczności wychodzenia z domu. Wystarczy kontakt z dedykowaną infolinią. Wsparcie w postaci np. niezbędnych produktów zostanie dostarczone do domu seniora.

Jak to działa?

Krok 1

Senior dzwoni na infolinię i informuje, że decyduje się pozostać w domu dla własnego bezpieczeństwa – infolinia odsyła sprawę z numerem telefonu do właściwej gminy i lokalnego ośrodka pomocy społecznej.

Krok 2

Gmina kontaktuje się z seniorem i ustala potrzeby z gotowego katalogu (np. zakupy spożywcze, wyrzucenie śmieci, wyprowadzenie psa).

Krok 3

Gmina prowadzi wykaz (listę) seniorów potrzebujących pomocy i przypisuje do każdego seniora osobę, która zajmie się już bezpośrednio pomocą.

Wesprzyj seniora

Osoby, które chcą wprzeć i pomóc seniorom mogą zgłosić się:

- telefonicznie – dzwoniąc na infolinię
- przez internet – wypełniając ankietę na stronie www.wspierajseniora.pl
- osobiście zgłaszając się do lokalnego ośrodka pomocy społecznej

Wolontariuszem może zostać osoba, która ukończyła 18 rok życia.

Źródło:

www.gov.pl/web/koronawirus

WSPIERAJ SENIORA

Chcesz pomóc seniorowi?

Masz czas i możliwość zrobienia zakupów osobie potrzebującej lub wyprowadzić psa na spacer?

Dołącz do akcji

#WspierajSeniora

Zgłoś chęć pomocy:

- przez ankietę na stronie www.wspierajseniora.pl
- w lokalnym ośrodku pomocy społecznej

Nie możesz włączyć się, w wolontariat, ale chcesz pomóc? Przekaż informacje o Solidarnościowym Korpusie Wsparcia Seniorów samotnym osobom starszym w Twojej okolicy.

Numer telefonu dla seniorów potrzebujących wsparcia:
☎ 22 505 11 11

Razem pokonamy koronawirusa!

KPRM KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej PZU Z myślą o bezpieczeństwie

Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów
www.wspierajseniora.pl

GŁÓTÓWKA

W BANKU
OD
KREDYTÓW?

BEZ GADANIA!

Leżajsk
ul. Mickiewicza 78

czynne pon.-pt. 8.30-16.30

Bank
OD
Kredytów

 Santander
Consumer Bank

MIKOŁAJ JUŻ NIEBAWEM!
sezamek
wszystko dla dzieci

PROMOCJE

73⁹⁹ zł
~~94⁹⁹ zł~~

SUPER TRUCK
KRÓTKA BETONIARKA
36590

67⁹⁹ zł
~~86⁹⁹ zł~~

GARAŻ
Z DROGĄ 3m
50400

97⁹⁹ zł
~~125⁹⁹ zł~~

KLOCKI MIDDLE
BLOCKS SUPER BIG
41583

73⁹⁹ zł
~~94⁹⁹ zł~~

SUPER TRUCK
KRÓTKA ŚMIECIARKA
36580

GODZINY OTWARCIA:
PN-PT: 9.00-18.00
SOB: 9.00-14.00
TEL: 17 24 25 890

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY!

Giedlarowa 278

budynek

DELIKATESY CENTRUM

poziom - I